

... "and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

— Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011

The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 268

3c a Copy

Chicago, Illinois, Pirmadienis, Gruodžio- December, 22 d., 1941 m.

Kaina 3c

VOL XXV

KONFERENCIJOS

Paskutiniai pranešimai skelbia, jog netrukus Washingtono įvyks Anglijos, Amerikos ir Rusijos pasitarimai aptarti kovas prieš ašies valstybes.

Reikia tikėtis, kad šios konferencijos įvyks netrukus, nes tai yra vienas būtiniausių reikalų. Subendrinamas karo frontas ir visi veiksmai kaip tik daugiausia ir gali nulemti karo vyksmą.

BENDROJI VADOVYBĖ

Prieš kiek laiko Londono spauda buvo plačiai pradėjusi rašyti apie galimus sudaryti Tolimuose Rytuose bendrą anglijo-amerikiečių karo vadovybę ir ją pavesti gen. Mac Arthur, taip sekmingai vedančiam kovas Filipinuose.

Deja, tos kalbos šiuo metu aptilo ir neatrodo, kad kas nors būtų skubiai daroma, o toks sąjungininkų žygis šiuo tarpu būtų labai naudingas. Juo labiau paskyrimas amerikiečio vadovybės priekyje, nes kaip ten bebuvę, iki šiol Anglijos karo vadovybė teparodė pasauliui kaip reikia sekmingai pasitraukti, o kaip praveisti sekmingą ofensyvą, išskyrus kovas prieš italų, anglijo karo vadovybė nesugebėjo parodyti.

IR TAIP PRAEINA

Buvo galinga Roma. Ir cezariai tada buvo galingi. Bet žlugo Roma ir su savim nusinešė cezarių galybę. Deja, Mussolini to nežinojo. Jis užsimojo tapti dvidešimtojo amžiaus cezariu ir Afrikos smiltuose ir Graikijos kalnuose sukurti naująją Romos imperiją.

Viskas vyko puikiai, kol moderniojo cezario kariuomenė kovojo tik prieš menkai apginkluotus Etiopijos gyventojus, kol iš pasaly smogė pritrūkęms prancūzams, kol tik mažutę Albaniją tesirijo pavergti. Bet Mussolini apsvaigo pirmąsias laimėjimas. Jis norėjo daugiau. Ir štai šandien Italija tėra tik Vokietijos provincija ir Mussolini tik Hitlerio įsakymų pildytojas.

NEJMANOMA

Mus kartkarčiais pasiekia gandai, būk Lietuva paskelbusi karą Jungtinėms Valstybėms. Tai būtų tikrai skaudus staigmena ne tik mums, bet ir Lietuvos lietuviams.

Pirmiausia teisiniai Lietuva karo skelbti niekam negali, nes Vokietija nepripažino susidariusios Lietuvoje vyriausybės ir šiuo metu Lietuvoje jokios vyriausybės nėra. Yra tik tam tikri patarėjai nacių paskirtiems provincijų valdytojams. Antra, Lietuvoje neatsirastų nė vienas nuosirdus lietuvis, kuris skelbtų karą tai valstybei, kuri kaip tik ir padėjo nepriklausomai Lietuvai susidaryti.

MES VIENINGI

Tačiau, naciai pasinaudami savo įprastu metodu,

Nuskandino Dar Tris Japonų Laivus

Sunaikino 30 japonų orlaivių

New Yorkas, gruodžio 21 d. — Anglijos radio šandien paskelbė, jog Batavijos radio pranešė, kad Olandijos laivyno pajėgos nuskandino du Japonijos kariuomenės laivus, kurie vyko iš Korėjos į Borneo ir trečijį kareivių pilną laivą nuskandino Olandijos torpedinis bombanešis.

Manila, gruodžio 21 d. — Jungtinių Valstybių ir Filipinų kariuomenės aršiai kovoja prieš įsiveržusius japonus prie Davao, Mindano saloje, Filipinuose. Tolimųjų Rytų vadovybė paskelbė, jog kariuomenė didėjančiu įniršimu puola japonus ir sunaikino trisdešimt japonų orlaivių.

Tolimųjų Rytų karo vadovybė pareiškė, jog kovos prie Davao, kur yra didžiausia japonų kolonija, tebevykstančios, bet situacija esanti neaiški.

Popietinis komunikatas taip pat pareiškia, jog japonai sustiprino veikimą prie Vigan, Luzon saloje, 200 mylių į šiaurę nuo Manilos.

Pašovė penkis ore

Komunikatas pareiškia, jog Amerikos lakūnai pašovė bent penkis japonų orlaivius ore ir sunaikino bent dvidešimt penkis žemėje.

Savaitė apžvalgoje pareiškia, jog "mūsų aviacija sudavė priešui smarkius smūgius prie Legaspi, kur apmėtyta bombomis ir sunkiai sužalota du transportiniai laivai ir pašauta keturi priešų orlaiviai".

Pereitą savaitę, pasak pareiškimo, japonai pravedė dvyliką orlaivių atakų, bet padarytieji nuostoliai yra ne dideli ir gyvybės aukų mažai.

Popietinis komunikatas pažymi, jog Davao apylinkėje veikia japonų aviacija, bet platesnių smulkmenų apie įvykius tenai neskelbia.

Naujas Amerikos laivyno vadas

Washingtonas, gruodžio 21 d. — Laivyno sekretorius Knox paskyrė admiralą Ernest Joseph King, 64 metų amžiaus Atlanto laivyno vada, Jungtinių Valstybių laivyno vyriausiuoju vada.

galėjo pareikšti, jog Lietuva paskelbusi karą, kad tuo įneštų Amerikos lietuviuosna kažkokį nesutarimą. Bet mes tvirtai tikime ir žinome, kad ir tokie nacių žygiai nepavyks ir Amerikos lietuvių netaikos vieningai kovoti prieš pasaulio bantiizmą nesudrums.

Šandien mes vieningi ir mūsų tikslai aiškūs — Amerikos laimėjimas būtinas ir neišvengiamas!

Prezidentas Rooseveltas su "karo kabinetu".

("Draugas" Acme telephoto)

Pirmasis Prezidento Roosevelto ir jo "karo kabineto" paveikslas. Iš kairės į dešinę prie stalo sėdi: Harry Hopkins, "Lend-lease" administratorius; Frances Perkins, darbo sekretorė; pulk. Philip Fleming, federalių darbų administratorius; viceprezidentas Henry Wallace; Fiorello La Guardia, civilės apsaugos administratorius; Paul V. McNutt, Federal Securities administratorius; Jesse Jones, prekybos sekretorius; ir federalės paskolos administratorius; Harold Ickes, vidaus sekretorius; Frank C. Walker, paštų viršininkas; Henry Stimson, karo sekretorius; Cordell Hull, valstybės sekretorius; Prezidentas Rooseveltas; Henry Morgenthau, izdo sekretorius; Francis Biddle, Attorney General; Frank Knox, laivyno sekretorius; Clau de Wickard, agrikultūros sekretorius.

Ašies kariuomenė Libijoje traukiasi

Kairo, gruodžio 21 d. — Ašies kariuomenės pasipriešinimas beveik visiškai sugniužo Libijoje ir anglai skubiai vejasi besitraukiančią mechanizuotą gen. Erwin Rommelio kariuomenę į vakarus.

Svarbiausieji besitraukiančios ašies kariuomenės daliniai šiuo metu yra Geb El Akhdar kalnuose.

Pranešama, jog šiuo metu anglai yra tik apie 100 mylių nuo Bengasi. Tuo tarpu Romos radio skelbia, jog "Italijos kariuomenė dabar pasitraukė į Cirenaicą ir vakarus nuo Dernos, tuo būdu suardydama anglių planus".

Manila, gruodžio 21 d. — Filipinų moro giminė, kurie yra vieni aršiausių kovotojų, atnaujino savo ištikimybės priesaiką Jungtinėms Valstybėms ir pareiškė, jog jie yra pasirengę kovoti už demokratijos apgynimą.

New Yorkas, gruodžio 21 d. — Anglijo radio paskelbė, jog rusų žinių agentūra pranešusi, kad tarp paimtųjų vokiečių reikmenų rasta dėžė geležinių kryžių, kurie turėjo būti įteikti kariams "už Maskvos paėmimą".

Rusai sunaikinę 25 vokiečių divizijas

Hitleris prisipažįsta rusų kariuomenės perviršių. Brauchitsch pavarytas.

Berlynas, gruodžio 21 d. — Berlyno oficialus radio šandien paskelbė, jog Adolfas Hitleris pats pasiskelbė vyriausiuoju nacių kariuomenės vadu. Tuo būdu pašalintojo feldmaršalo von Brauchitsch vietą užėmė pats Hitleris.

Staiga mirė S. Šambaras

Chicago, Ill., gruodžio 21 d. — Šandien po pietų staiga mirė širdies liga žinomas Marquette parko gyventojas ir pramoninkas Stanislovas Šambaras.

Tai jau antra skaudi nelaimė Šambarų šeimoje, nes neseniai automobilio nelaimėje žuvo jų sūnus.

Turkija išpėja Bulgariją

Istanbulis, gruodžio 21 d. — Turkijos parlamento narys, rašydamas laikraštyje Yenisebah, išpėjo Bulgariją, jog ji "žaidžia labai pavojingą žaidimą" ir jog "anksčiau ar vėliau ginklai turės išspręsti nesusipratimą".

Kitam laikraštyje rašoma, jog Turkija nesitiki vokiečių atakos, bet "skeptiškai žiūrint į bulgarų intencijas".

Japonai nuskandino rusų laivą

Batavija, gruodžio 21 d. — Japonijos orlaiviai atakavo ir nuskandino Rusijos krovinių laivą Perepop, kuris plaukė iš Surabaya, Javos, į Vladivostoką. Peropas buvo 4,200 tonų laivas.

Išgelbėta trisdešimt du asmenys, kurių tarpe laivo kapitonas ir trys moterys. Žuvo aštuoni įgulos nariai.

10.000 japonų ofensyvoje Kinijoje

Chungkingas, gruodžio 21 d. — Karo komunikatas paskelbė, jog pietrytinėje Shan si provincijos dalyje 10,000 japonų kariuomenės pradėjo ofensyvą.

Pranešimas duoda supratimą, jog ši ofensyva prasidėjo gruodžio 8 dieną ir prideda, jog atakose ant Foochow pašauta tarp, trijų ir šešių Japonijos orlaivių.

Tuo tarpu susisiektas tarp Chungkingo ir Konkongo, kaip ir su Kinijos karo štabu prie Kwantungo, nutrauktas.

Oficialieji žmonės pripažįsta, jog milijonams kiniečių gresia bado pavojus, nes prekybiniai keliai iš Hongkongo uždaryti ir Burmos kelias iš Rangoone perkirstas.

Samokslas nuversti Mussolini režimą

Londonas, gruodžio 21 d. — Rusijos ambasada paskelbė, jog karinga italų antifasistų grupė ir komunistai sudarė slaptą "veikimo ko-

Priešo submarinai U. S. pakraščiuose

San Francisco, gruodžio 21 d. — Priešo submarinai, greičiausiai Japonijos, vakar torpedomis apšaudė du Jungtinių Valstybių laivus netoli Kalifornijos pakraščiu. Vienas jų sunkiai sužalotas.

Sužalotasis krovinių laivas Emidio pasiuntė SOS ne toli nuo Cape Mendocino, 200 mylių į šiaurę nuo San Francisco. Vėliau pajūrio sargyba pastebėjo Emidio plaukiant į pietus.

Kiek vėliau į Vera Cruz atvyko kitas krovinių laivas Agwi World, kurio igula pranešė, jog submarinas atakavo juos apie 20 mylių nuo Monterey.

Igulos pareiškimu submarinas iškilęs paviršium ir be jokio įspėjimo pradėjęs jį laivą šaudyti. Paleista 8 šūviai, bet nė vienas nepataikė.

Kiek anksčiau laivyno departamentas buvo paskelbęs, jog priešų submarinai pastebėti Atlanto pajūryje.

Anglai Hongkonge dar tebesilaiko

Londonas, gruodžio 21 d. — Pranešama, jog spaudžiami daug galingesnių japonų pajėgų, Hongkongo gynėjai dar tebesilaiko, kai tuo pačiu laiku japonų atakos Malajų pusiasalį sumažėjo.

Hongkongo gynėjai atmetė tris japonų ultimatumus pasiduoti, bet Londono kariniai slugsniai pažymi, jog tvirtovės pasidavimas esąs neišvengiamas. Pasak jų, tik stebuklas tegalys išgelbėti šią anglų koloniją nuo japonų antplūdžio.

Tuo tarpu japonų laivyno vadovybė paskelbė, jog šiuo metu Japonijos laivynas pilnai kontroliuoja vandenį aplink Hongkongą.

Prezidentas šandien pasirašys įstatymą

Washingtonas, gruodžio 21 d. — Manoma, jog Prezidentas Rooseveltas pasirašys naująjį registracijos įstatymą ir tuo būdu netrukus bus pradėta suregistruoti visų vyrų tarp 20 ir 44 metų imtinai karinei prievolei. Netrukus bus paskelbta registracija visų vyrų tarp 18 ir 65 metų amžiaus.

Šioje grupėje įeis apie 40,000,000 vyrų. Anksčiau užsiregistruojantieji nebus verčiami antru kartu registruotis.

mitetą" nuversti Mussolinį ir sudaryti paskirą taiką.

Sovietų ambasada paskelbė, jog komitetas sudarytas paskutiniuosiomis dienomis prieš Italijos sineų ir jame įeina Italijos socialistų partija.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

BESIRUOŠIANT VASARIO ŠEŠIOLIKTAI

Moterys! Tautos šventėje temirga salė tautiniais kostiumais

Karo audra netikėtai užėjo ir ant mūsų šalies, Amerikos, kuri norėjo taikoje gyventi. Mūsų senoji tėvynė Lietuva jau treči metai gyvena ne tik karo baimėje, bet ir jo baisumoje. Tačiau, norime, ar ne, turime priimti tą ką gyvenimas mums duoda.

Besigrumdami su gyvenimu šioje šalyje neturime pamiršti ir savo tėvynės Lietuvos, su kuria mus riša tie patys reikalai ir rūpesčiai. Mes, amerikiečiai lietuviai, iš anksto rengiamės minėti Vasario 16 iškilmingai. Chicago lietuvių, patriotinių srovių komitetas, jau mitinguoja ir rengiasi prie tos dienos.

Kad priduoti tai dienai daugiau reikšmės, komitetas pageidauja, jog moterys tą dieną būtų pasipuošusios tautiniais rūbais. Lietuvių tautiški rūbai nepaprastai gražūs ir negėda su jais bet kur pasirodyti. Tarptautiniuose parengimuose jais pasipuošusios lietuvaitės, laimi dovanas.

Kiekviena tauta, turėdama savo praeitį, turi ir savitą kultūrą, kuri per ilgus metus tautoje bujoja. Mūsų kalba, dainos, žaidimai, papročiai, rūbai vis tai tautos kūryba — dalis. Mūsų tautiniai drabužiai įdomūs ir tuo, kad pačių lietuvaičių rankomis padaryti. Mes žinome, kiek daug kartų turi

pereiti per rankas tas linas, kanapė, vilna, kol jie tampa puošniu rūbu.

Lietuva yra susiaskirsčiusi į provincijas, — Žemaitiją, Aukštaitiją, Suvalkiją, Dzūkiją ir kit. Tad šių provincijų papročiai ir drabužiai yra skirtingi. Nors visi jie gražūs ir savi, tik mano akį labiausiai traukia vilnietės drabužiai. Gal dėlto, kad širdį traukia pats Vilnius. Daug simpatijų jaučiu ir vilniečiams lietuviams kurie dėl lietuviybės kryžiaus kelius ėjo svetimoje okupacijoje ir su ilgėsiu žvelgė į laisvąją tėvynės pusę, kur jų broliai džiaugėsi laisve per 22 metus.

Mums, amerikietėms, tuo tarpu, gal ne visoms, bus lengva įsigyti tikrus lietuviškus tautiškus rūbus. Bet mes galime pasisiūti bent arčiausiai jų. Tad siuvant tautinius rūbus prašoma kreipti dėmesio ir siūti kiek galima artimesnius lietuviškiems, kad negadinti tauti-

nio grožio. Nesmagu kai karais tenka matyti būrį lietuvių pasipuošusių tautiniais rūbais, bet atrodančių į tikrą tautų mišinį.

Jei kurias ir negalėsime įsigyti tautiškių rūbų, tačiau visos ruošimės minėti tą brangią Lietuvos Nepriklausomybės šventę. **Laisvutė**

Trumpai iš mūsų kolonijos

Hartford, Conn. — Tadas Špelis, aviacijos studentas, išvyko į Kaliforniją tarnauti Dėdės Samo kariuomenėje.

Darbininkų Sąjungos Connecticut apskrityje turėjo metinį susirinkimą parapijos salėje gruodžio 14 d. Susirinkimo dalyvavo pralotas Ambotas, kunigai: Vaškas (iš Marianopolio), Petras Karlonas ir Kripas. Delegatų-čių buvo iš Waterbury, New Britain ir Hartford. Valdybą išrinkta: pirm. dr. Matas J. Aukštikalnis, vice pirm. Mičiūnas iš New Britain, išdin. Kostantas Tamošius, raštininkė Mičiūnienė, pagalb. rašt. Marė

Alaubauskaitė, organizatorium Petras Jokubauskas.

Nutarta pirkti tris Amerikos Defenses bonus ir pasiųsti sveikinimą Amerikos prezidentui, Conn. valstybės gubernatoriui, miesto majorui ir vietos vyskupui.

Po susirinkimo buvo užkandis ir kalbės. Vakarą vedė vietos kuopos pirmininkė Ambrasienė. Kalbėjo kun. Kripas, dr. Aukštikalnis, Mičiūnas, Poškus, Jokubauskas, Mašiotas, Jenušionytė, Kaunietis, Šriupša, Bucevičienė, Tamošius ir kiti.

Nutarta ruošti trilypi išvažiavimą 1942 m. Į trilypi išvažiavimą dedasi Liet. Darbininkų Sąj. gos, LRKSA ir Moterų Sąjungos apskritys.

Gruodžio 14 d. filmininkas Juozas Jenuškevičius rodė gražius spalvotus paveikslus iš Lietuvos ir kitur. Atsilankė daug žmonių. Paveikslai gražūs.

Parapijos lietuviai-ės ir jaunimas rengiasi tarnauti savo šaliai, Amerikai. Turė

jo susirinkimus antradienio ir trečiadienio vakarais mokykloje. Susirinkimai tam, kad vyrai ir moterys ir jaunimas galėtų telktis ir darbuotis Amerikai, jos apsaugai.

Naujoji Lietuvos Vyčių valdyba: pirm. Jonas Vilkas, vice pirm. Marė Dapkiūtė, raštininkė Valerija Kaunietytė, finansų raštininkė J. Vilkenė, išdin. Edvardas Mašiotas. Veiklus nariai.

Kitų draugijų naujas valdybas paskelbsime vėliau.

"Tremtinių Pagalbos Diena" paliko gilų įspūdį

Cleveland, O. — Clevelando lietuvių kolonija ilgai neužmirš gruodžio 7 d. susirinkimo, kuris visiems pa-

Būkite malonūs SAVO AKIMS!

Dr. John J. Smetana, Jr. OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampos 18-108
Telefonas CANal 0623 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 5:30 p. m.
Treč. ir Šešt.: 9:00 a. m. iki 5:30 p. m.

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS SPECIALISTAS
Suvirė 20 metų praktikuojant akių taisymą ir gydymą
GERAI PRITAIKINTI AKINIAI
patalys kreivais akis, trumparegiystę, ir toliaresę; palengvina akių įtempimą, prašalina galvos skausmą, svajimą ir akių nuovargį.
MODERNIAUSI, TOBULIAUSI EGZAMINAVIMO BŪDAI
Speciali atyda atkrepiama į vaikų akis.
Akinių pritaikomi tiksliai kada reikia.
VALANDOS:
10-108 iki 8-108 valandos kasdien.
Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS ISTIRINEJA AKINIUS PRITAIKINA
Ofise randasi kiti patalysymo metodų įrenginiai akims, kurioms akinių pagalba neužtenka.
VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas diena.
Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.
137 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-9 v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REpublic 7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.,
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 v. popiet,
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Ardenian Av.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 5 popiet
6 iki 9 val. vakare.

FAIRFIELD SAVINGS and LOAN SPULKA PERSIKELIA Į NAUJĄ VIETĄ Šaunus Atidarymas Sausio 10 d.

Frank J. Sabotka

Fairfield Savings and Loan Association praneša per savo valdybą ir direktorių nupirkimą žinomo Noel State Bank namo, kuris randasi kampinėje dalyje Milwaukee, North ir Damon Avenue. Šis namas yra sakoma pastatyti kainavo \$1,000,250. Pastatytas prieš apie dvidešimties metų. Nauji namai įstaigos randasi svarbioje žiem-vakarinėje dalyje miesto, kuri yra viena iš tirščiausia apgyventų miesto dalių.

Fairfield Savings yra viena iš greičiausiai augančių spulkių Amerikoje. Nors įsteigta 1901 metais, didžiausias augimas įvyko nuo 1939 metų kada Frank J. Sabotka įstojo į organizaciją ir tapo direktorium ir valdybos narys. Spalio mėnesį jų metų Suv. Valstijų Valdžios agentūra, Federal Savings and Loan Insurance Corporation, suteikė spul-

Naujos įstaigos valdas kai apdraudą ant padėtų pinigų iki \$5,000, ir tuo laiku įstaigos vardas buvo permainingas į Fairfield Savings and Loan Association.

Pabaigoje 1939 metų pradėtas didelis permodeliavimo darbas dabartinės vietos po adresu 2729 W. Cermak Rd., ir šis darbas tapo užbaigtas pirmoj dalyje 1940 metų.

Per praėjusius dvejus metus įstaigos turtais pasaugo nuo \$100,000 iki dabartinės sumos \$2,000,000. Šis nepaprastas augimas privertė įstaigą ieškoti didesnės vietos kur tinkamiau bus galima biznį tvarkyti. Dabartinis štabas yra didinamas dvigubai patarnavimui žmonių biznio reikaluose.

Šaunus Atidarymas — (Grand Opening) naujos vietos įvyks Sausio 10, 1942 m. Gera muzika, gražūs pasilinkėsimų programos ir atminčiai dovanos (souvenirs) jau yra pruoštos. Žymių asmenų biznio, valdžios, tikiybos ir srityse laukiama atsilankančių. (Skelb.)

Per didelis savęs vertinimas visuomet veda prie brutaiausio egoizmo.

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGA
W. KANTER, Sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0914

DR. SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS ISTIRINEJA AKINIUS PRITAIKINA
Ofise randasi kiti patalysymo metodų įrenginiai akims, kurioms akinių pagalba neužtenka.
VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas diena.
Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.
137 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-9 v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REpublic 7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.,
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 v. popiet,
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Ardenian Av.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 5 popiet
6 iki 9 val. vakare.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-9 v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REpublic 7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.,
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 v. popiet,
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Ardenian Av.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 5 popiet
6 iki 9 val. vakare.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Ardenian Av.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 5 popiet
6 iki 9 val. vakare.

darė nepaprastą įspūdį, netik žmonių ir sudėtų aukų gausumu, bet ir ta nuotaka, kuri viešpatavo salėje.

Tokio didingo, vieningo pasiryžusio ir stiprios dvasios susirinkimo Clevelando kolonija nėra turėjusi nuo pereinamo pasaulinio karo.

Koks menkas savo nuotaka ir savo dvasia atrodė neseniai įvykęs tautininkų susirinkimas prieš šį tikrai įspūdingą susirinkimą...

Nors pas tautininkus buvo apšiai visokios ponybės, tituluotų ir medaliuotų garšenybių, bet savo dvasia žmonių skaičiumi ir aukomis anas susirinkimas buvo daug menkesnis. Matyt demokratiškoje šalyje, kokia

yra Amerika, visokie medaliai ir titulai neturi tos vertės, kokios jie turi diktatorių šalyse.

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knnygvedystės
Stenografijos
Mašinėlės Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 val. p. p.

ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Place,
Chicago, Ill.

ADVOKATAI

Whitney E. Tarulis
ADVOKATAS

CENTRINIS OFISAS:

3133 SO. HALSTED ST.

(Lietuvių Auditorijoje)

VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos

val. vak.

Tel. CALumet 6877

134 NO. LA SALLE ST.,

Room 2014 Tel. State 7572

Tel. PROspect 3525

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

6158 So. Talman Ave.

Chicago, Ill.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOCIUNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais

ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais

ir Šeštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet,

Telefonas: CICero 4376

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2158 West Cermak Rd.

Ofiso tel. CANal 2345

Ofiso Val.: 2-4 ir 7-9

Serodų pagal sutartį.

Res.: 7004 So. Fairfield Ave.

Res.: Tel.: HEMlock 3150

YARDS 2245

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

Arti 47th Street

Val.: nuo 9 val. ryto iki 9 val. val

Serodų pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5248

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

Ofiso valandos:

Popiet — nuo 1 iki 3 val. 7 iki 9

Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANal 4796

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1913 So. Halsted St.

Ofisas virš Boehm's Drug store

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9

ir pagal sutartį.

Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15th gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 val

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuviai)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare

Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6737

Namų telefonas VIRginia 2421

Dr. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IR AKINIUS PRITAIKO

3343 So. Halsted Street

Valandos: 11-12; vakarais 7-9. Pirmadieniais tik vakare nuo 7 iki 9.

Šeštadieniais: 11-12, 2-4, ir 7-9.

Šventadieniais 11-12

Tel. CANal 5969

Dr. Walter J. Phillips

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir Rezidencija

2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS:

Nuo 7 iki 8:30 v. vakarais

ANTRAS OFISAS

2017 S. Western Ave.

Tel. CANal 7171

Nuo 8 ryto iki 5 po piet kasdien

Wise Tel. VIRginia 1988

DR. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1853 West 35th Street

AGONIUS PRIMA:

Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.

Trečiad. ir Sekmad. tik sustarius.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.

(2-tros lubos)

Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.

Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Res. Tel. KENwood 4300

VALANDOS

Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-9 v. vak

Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

TELEFONAI:

Mūsų

Moterys

KŪČIŲ VAKARĄ

Mėnesiena. Kieme šalta, žverbia ir tylu. Tik tvora kai kada sutraška nuo šalčio, tai šuva kieme suamsi kartą kitą ir vėl nutyla, tai sniegas sugurgžda einančiam po kojų.

Ar šuva suloja, ar tvora suterškina, ar sniegas sugurgžda — kiekvienas balsas toli nuskamba įšalusioj tylumoje.

Rambio pirkioj buvo niauru ir tamsu.

Pas krosnį žibinte ruko skala ir leido mirgančią, unksnėtą šviesą.

Senė Rambienė stovėjo pas krosnį, poterio ir traukė kriukaitę slizikus, o mažas anukėlis Vikčiukas čia pat stovėjo, prisilaikydamas viena ranka bobutės andaroko, kitos pirštus sukisęs burnon ir pasistiepus žiūrėjo, kaip bobutė traukdama iš krosnies mėtė niekotoitėn karštus slizikus.

— Bobule, duok man vieną sliziką, tą mažiuką... — neiškentęs paprašė anūkė.

— Kad karšti jie, anūkėli: apdegsi rankeles.

Vaikas paleido andaroką ir užėjo iš kito bobulės šono, kur stovėjo niekotoitė, ir išsitraukė patikusį jam sliziką, bet tasai buvo tikrai karštas. Vikčiukas, pudsamas pilna burna ant jo, prispaudė rankovę sliziką į pilvą, o kita ranka užraitoj marškinaičių sterblę ir sugriebė jį savo imtinę...

Linksmas, kad gavo sliziką, nubėgo į lovą, kur sėdėjo motutė. Ten pasistoj ant jos kojos plaksno, kurį jam atkišo motutė, kaip ant liepto, užkopo ant lovos, atsigulė pasienų už motutės pečių ir ėmė gar džiauti velėti sliziką.

Alena, Vikčiuko motutė, sėdėjo ant lovos ir supė už raikščių lopšį. Lūpos krutėjo, tur būti, ji meldėsi, poterio. Akys, įpertos vienon vieton, lyg ji stengėsi toli kur, už šaltos lygumos berakštės, pamatyti ką, buvo užsiašarusios. Jie nieko nei matė, nei girdėjo, kas darėsi aplinkui, net kaip pravirko lopšy vaikų.

— Alena, ar tu nematei, kad vaikas nusiklostė?

Alena apklostė vaiką palėlėmis ir supė toliau, bet vaikas nesiliovė verkės.

— Užmik, užmik, vargdienėli mano mažas, užmik, našlaitėli, prisiverksi dar iki valiai, tėvelio netekęs,

kol didis užaugsi, — migdė ji raudžiai motutė.

Durys prasivėrė; trobon iritavo šalto oro volai, lyg garai, ar tiršta migla, pakriko pirkioje ir pranyko. Lyg debesy įėjo pirkion piemuo, apsirengęs kailiniais ir giliai ant ausų užsimovęs kepurę.

Jis grįžo iš pirties, kuri buvo net pačiam sodžiaus gale, toli nuo namų ir kitų ūkio trobesių.

— Ačiū už šilumą, — prabilo įėjęs pirkion.

Jam niekas nieko neatšakė.

Nusirengęs piemuo išsiėmė iš skobnikėlės šukas, iššukavo sau galvą ir priėjęs arčiau į žibintį, ėmė trinti nagu, kas pasitaikė ant šukų...

Nelinksma buvo, gudu ir niauru Rambino pirkioje. Gedula ir skausmas lakiojo aplinkui, šaipėsi iš tamsių kampų, šešėliais mirgėjo ant sienų...

O kieme buvo šalta, žverbla ir tylu; tik tvoros terškino nuo šalčio, bei kur-nekur kartą kitą sulojo šuva...

Susvyravo durys, ir pirkion įėjo senas Rambys. Jisai atsinešė šieno glėbį ir padėjo jį ant skobnių. Nusirengęs uždegė lempą, kur musųj treškė nutreškėta karojo viduje skobnių, ištaisė šieną, kad visur lygu būtų, ir užklojo balta paklode.

Vikčiukas jau sėdėjo ir stebėjosi, ką tai senelis daro.

Kada bobulė atnešė ir pastatė vidury skobnių lėkštę, kurioj gulėjo kelios spalvuotos plotkelės, vaikas neiškentė ir paprašė:

— Dieduli, duok man šitą raudoną.

Rambys atlaužė pusę plotkelės ir padavė anūkui, o visas kitas suplėšė į mažus kąsnelius.

Vikčiukas pavartė gautą, apžiūrėjo iš visų šalių, dar pavartė ir atkando kartą ir kitą.

Paskui nubėgo į lovą, kur dar sėdėjo motutė ir supė, migdė mažiutę jo sesytę.

— Motute, motute, prii-man... skundėsi ir krapštė pirštu burnoje.

Senė Rambienė sunėšė ir sustatė ant suolų visą dvyliką valgymų, kur kiekviena ūkininkė gamino kūčiai. Buvo čia ir silkės svogūnuos, ir žuvis, ir krembliai, ir grucė, ir kisielius, ir slizikai, ir miešimas

ir daug kitų dar valgymų.

Senis Rambys kiekvieno valgymo atidalino, kasnelį atlaužė, atkabino šaukštą ir krovė visa vienam dubenėlin, kur stovėjo gale skobinių ant suolo. Visus valgymus paragavęs statė atitinkamon skobnių vieton, kaip nuo seniausių laikų tėvų tėvai darydavo.

Anūkėlis jau vėl rymavo skobnių gale ir atsidėjęs stebėjosi, ką gi tai senelis daro.

— Dieduli, kam tu viso kabini tan mažiukan dubenėlin?

— Gyvulėliams, anūkėli. Težino ir jie, kad nūnai kūčia, — paaiškino Rambys anūkui, ir širdį jam taip suskaudėjo, kad net susiraukė senis, lyg išmu jį kas nuvėrė. Atsiminė jisai, kad gyvulių jau nėra, kad tvartai stovi tušti, ir nėra ko kūčia šerti. Visuose tvartuose vos viena nekemežna karvytė užsiliko, kumelės, kuriv dvi savaitį atgal pirkio už pusiakapio rublių, ir dvi avi — štai ir visas gyvulys.

Atsiminė senis, koksai jį nūnai apėmė skausmas, kai jisai šėrė šiuos savo gyvulėlius. Suplakė džio glėbį ir be rezginių nunešė tvartan, kad pametus karvei ir avims. Paskui pravėrė senis vieno tvarto duris — tuščia; o būdavo čia stovėdavo keturios karvės; dabar tik branktai ant saitų pakampėse kėpso, o karvės karas suėdė. Nuėjo kitą tvartan — ir ten tuščia. Štai čia kampe stovėjo "Šarkė," marčios pasoginė; ana ją dar telyčaitė atsivairė. Sena jau buvo karvė, bet labai pieninga, ir paroduoti jos gailėjo...

O ten, kitame kampe, stovėjo "Gražiagalvė." Čia buvo atitvortoje vietoj teliai. Ir ten dabar tuščia, o vasarą juk daržė bėginėjo trejetas teliukų, dabar nė vieno nebeliko — ir juos karas suėdė.

Paskui nunešė šieno glėbį arklidėn ir vos neaplopo senis, taip jam širdį skausmas sugėlė. Tokio gyvulio, kaip pamena, jo arklidėje niekuomet nebuvo. Bet dabar geresnio negauti niekur, ačiū Dievui, kad nors toksai yra.

O pernai šioje kūčios dienoje čia stovėjo dvejetas arklų ir kumelių, kur dabar po žiemos būtų buvę ketvirton. Geras buvo kumelis, kito tokio niekur aplinkui nebuvo. Davinėjo jam arklipirkiai net pustrečio šimto... Gal būtų ir pardavęs, bet sūnus nedavė. Bijoj paskui, kad neišvogtų jo, ir naktin rakino dviejais geležiniais pančiais. Ir kodėl jam buvo nebūti geram, kad Jonukas, kur tik galėdamas, vogė avižas ir šėrė jį. Ne kartą už tat tekdavo jam nuo tėvo.

Ir atsiminė senis, kaip barė ir net mušti ketino Jonuką, atsiminė ir pagailo jam, kas gi žinojo, kad jo toksai vargas laukia, tokia baisi dalia...

linkui nebuvo. Davinėjo jam arklipirkiai net pustrečio šimto... Gal būtų ir pardavęs, bet sūnus nedavė. Bijoj paskui, kad neišvogtų jo, ir naktin rakino dviejais geležiniais pančiais. Ir kodėl jam buvo nebūti geram, kad Jonukas, kur tik galėdamas, vogė avižas ir šėrė jį. Ne kartą už tat tekdavo jam nuo tėvo.

Ir atsiminė senis, kaip barė ir net mušti ketino Jonuką, atsiminė ir pagailo jam, kas gi žinojo, kad jo toksai vargas laukia, tokia baisi dalia...

Pernai Kūčios dieną šėrė gyvulius pats ketvirtas, ir vyrų buvo pilna pirkia: du sūnu ir bernas samdininkas, visi kaip žuolai.

O kur jie dabar, vargdieniai!...

Ir taip pagailo jam sūnų ir savyes, kad vienų vienas senystos gadynėj liko, kaip pirštas, kad vos nepravirko senis. Sukandęs dantis murmėjo:

— Ne man vienam, ne man vienam... Kitiems dar arčiau... Dievas taip norėjo...

Nors lūpos kuštėjo šiuos ramino žodžius, bet širdis jų neklausė, ir senis jautė, kaip sunkiaus jį plakė, lyg mažai jai buvo oro.

Krūtinėje lyg katės draskėsi, ir ašaros veržėsi iš akių. Rijo ašaras ir sten gėsi, kad nepravirktų, kaip moteriškas, o juo labiau stengėsi, juo labiau širdį skaudėjo. Nė dantis sugriežė senis...

— Ot gi neverksiu — ir gana!...

Ir neverkė...

Gamino Rambys kūčių šeimynai ir gyvuliams, o šios nelinksamos godonės plaukė, kaip bangos upėj, vienos kitas sekdamos, vienos kitas vydamos, ir graudus jausmai ėdė jo širdį. Lovoje pas lopšį sėdėjo apsiašarusi marti ir supė vaiką, o kampe pas lentyną senoji Rambienė merkė miešiman slizikus, poterio ir dažnai šiuostė rankovę senas akis... Senis pikta žvairėsi į jas, nes jisai nekentė ašarų, o dar labiau, kad tos ašaros ir jį verkti varu varė. Dirstelėjo senis ir verkiandį marčią, į savo senę ir lyg votį sau sužeidė...

— Na, eikit gi... prabilo Rambys, pabaigęs savo darbą; patsai atsisėdo ant suolo galo skobnių, kur sėdėjo jau daugel metų. Tą vietą jis užėmė tėvui mirus. Manė, kad užims ją sūnus, tik jam mirus.

Atsisėdęs senis paėmė plotkelės kąsnelį ir persižegnojo...

— Teleidžia Dievas sulaukti geroje sveikatoj linksmesnės kūčios — prabilo jisai ir atkando plotkelės.

Piemuo ir Vikčiukas sėdėjo už skobnių ant suolo, moterys susėdo ant ušano. Skobnės buvo didelės, ilgos, pagaraitės didžia šeimynai, ir gudu buvo vos keiliams už jų sėdint.

Visi valgė plotkeles tylėdami. Tik skala pas kros-

nį traiškė, ir šešėliai mirgėjo ant sienų.

— Kur mūsų vaikeliai dabar? Kas jiems, Dievuli, kūčia pagaraitė? — neiškentus raudžiai prakalbėjo Rambienė. — Gal jų nė gyvų nėra, gal jų tik vėjas kaulelius pusto!

Ir ašaros nukrito iš senės akių, kaip rasa, nukrito per senus, užkrusius, garankščiuotus veidus net šaukštan.

— Ar gal, Dievuli, sužeisti šaukia ir pagaibos neprisišaukia...

— Ar nenutisi tu!... rusčiai subarė ją senis.

Alena, kaip buvo atkandus silkės kąsnį, taip ir paspringo juo. Metė šaukštą ir, uždengus delnais akis, nubėgo į lovą. Ten įkimšo pagalvin veidą, sustriubavo, užsikvatojo, drebdama visu kūnu.

Neiškentė dabar ir Rambienė, paleido balsą ant visos pirkios, numirėliškai pritardama, raudodama.

Vikčiukas, pamatęs, kad motutė verkia, ir bobulė verkia, susirangė kampe ir gailiai uždainavo, trindamas kumščiuokais ašarotas akis. O lopšy jam pritarė mažai sesutė.

Tik vienas piemuo, padėjęs šaukštą, dairėsi į visas šalis ir svyravo, ar jam verkti, ar ne.

— Ar nesiliausite staugusios! — šuktelėjo Rambys ir pavarė šaukštą vidurin skobnių.

— Užkąsti neduodate kūčios!... Ir be jūsų staugimo sunku, — pridūrė tyliau.

Jaučia senis, kad gerklėje, lyg koksai kamuolys, kopa vis aukščiau, aukščiau, toja, dusina... Vienas akimirkėnis — ir pravirko senis, kaip net moteris neverkia. Stvėrė Rambys kepurę, kailinius, lyg didžiai įpykęs, trinktelėjo durimis ir nuėjo priemenėn. Ten pasitvėrė į ušaką, prikiubo ir užstriubavo taip, kad net seną krūtį susopėjo.

Pajuto sena Rambienė savo vyro skausmą, ir suprato, kad širdies skauda išvijo jį iš pirkios, ir išėjus, viena ranka apkabino jo kaklą, o kitą glostė jam galvą, tarytum ramino savo mažą anūkėlį...

— Tai, Mariute, dasigyvenome! Auginome vaikelius ir senystoje likome du vienu, kaip pirštu...

V. K.

Pointing Way to Health

Rex Ingram, actor, (above) points out that X-ray examination is best way to find tuberculosis. 35th annual Christmas Seal Campaign, now under way, supports year-round work of tuberculosis associations.

PRAŠOME !
MŪSŲ
VIRTUVĘ

Kepta Antis

Penkių svarų antis, druska, pipirai, česnako gvazdikėlis, trys puodeliai nuluptų ir supiaustytų obuolių, vienas puodelis razinkų, vienas puodelis apelsinų sunkos, jei norima.

Nulupti ir nuvalyti antį, ištrinti vidų ir išlauko su druska, pipirais ir česnaku, ir prikimšti su obuoliais sumaišytais su razinkomis, kepti neuždengta vidutinio karščio pečiuje. Kepant kas dešimt minučių apipilti su apelsinų sūka.

Troškinta Antis

Penkių svarų antis ir pi-

pirai, miltai, šeši šaukštai riebalų, du šaukštai smulkiai sukapotų svogūnų, pusė bakbų lapelio, 1 puodelis sukapotų grybų.

Nuvalyti antį ir supiaustyti į porcijas. Apibarsyti druska, pipirais ir miltais. Kiekvieną porciją pakepinti riebaluose, pridėjus svogūnus ir bakbų lapelį. Užpilti vandens ir troškinti tol kol suminkštės uždengtime puode. Pakepinti grybus riebaluose ir pridėti prie anties. Patroškinti apie dešimt minučių. Duodant į stalą užpilti tuo pačiu padažu, kuriame virė.

Pasiruošimas šventėms

Šventės iš šeiminių taip greit nesusensta. Galima išvirti kumpį, drebutieną, iškepti tokius pyragus, kurie nesusensta. Kūčioms iš vakaro galima paruošti silkes, žuvis, (ypač drebučiuose) ir tt.

Niekas negali nurodyti šeimininkei kokių patiekalų gaminti šventėms. Galima tik patarti, kad šeiminkės stengtųsi pagaminti netik skanūs, bet ir sveikūs valgius. Noroms nenoroms švenčių valgiai pasidaro sunkiai virškinami, nes gaminama daug mėsos, sunkių ir riebių keptųjų. Šitoks valgis jei ir nesugenda, bet vis dėlto žmonės dėl jo pasidaro labai sustingę, nerangūs, nešnekūs, nes didelis kiekis energijos pavartojamas virškinimui. Iš kitos pusės susidarius tokiai padėčiai, ypačiai prie svečių siūloma išgerti linksminančių sunkų, o geros nuctaikos vandenka skirti maisto gaminimui, nes per vieną dieną kūčioms ir Kalėdoms tvarkingai pasiruošti beveik neįmanoma.

Kūčių išvakarėse paruošiami tie patiekalai, kurie išėina apyvarton. Deja, visai žinanti statistika čia nieko tikslaus negali pasakyti. Stačiai negalima visų rūšių žaislus, kurie eina apyvarton, išskaičiuoti.

Pastaraisiais laikais labiausiai mėgstami gyvenimiški žaislai. Kas domina suaugusius, tas paskui maitinti ir vaikų kambaryje. Šiais militarizmo laikais dabar labiausiai mėgstami kariniai dalykai, kuriuos stengiamasi ypačiai gerai imituoti. Perkama ir įvairi statomoji medžiaga, nes ir statybos bei savų namų problema labai aktualėja. Didelių pasisekimu naudojasi įvairios technikos naujenybės.

Bent keturgubai pagyvėja pirštinių ir nosinių apyvartų (Nukelta į 5 pusl.)

Kalėdų dovanos

Kai vaikas pradeda netikėti Kalėdų dievuko dosnumu, kai jis supranta, jog švenčių dovanas perka tėvai, jis žengia į gyvenimo tikrovę; jo vaikiškas pasaulis jau yra išgyventas.

Iš Kalėdų dovanų vis dėlto gyvena nemaža žmonių. Kur jos ypačiai yra madoj, ten šventės jaučia ir joms ruošiasi visos prekybos įmonės. Krizės laikais žmonės mažiau dovanų pirkdavo, nedaug šventėms tesidžiugdavo ir prekybininkai. Be to stengdavosi pirkti tokius dalykus, kurie buvo ir šiaip jau reikalingi. Pastebėtina, kad per Kalėdas daugiausiai išperka žaislus. Būtų įdomu sužinoti, kiek tuo metu lėlių, traukinių ir kitokių dalykų

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave.

Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiais ir korespondentais rašyti negražiname, jei neprasoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatais. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniško. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

„Draugo“ katalikų dienraščio „Draugo“ rėmėjas ir skaitytojas dūnėli sveikinimus ir geriausius linkėjimus! Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir augina jus nuo amžinojo išganymo priešo.

„Draugo“ rėmėjas ir skaitytojas dūnėli sveikinimus ir geriausius linkėjimus! Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir augina jus nuo amžinojo išganymo priešo.

Arkivyskupui Pr. Karevičiui, M.I.C., 80 metų

Paskutiniam Zemaičių vyskupijos valdytoji arkivyskupui Pranciškui Karevičiui, M.I.C., šiemet sueina 80 metų amžius. Šią sukaktį didžiajam kovotojui dėl lietuvių tenka minėti ypatingai skaudžiose ir sunkiose sąlygose. Galima įsivaizduoti, kaip skaudu yra jam gyventi trečią Lietuvos okupaciją.

Garbingasis sukaktuvininkas Zemaičių vyskupiją valdė labai svarbiais laikais. 1914 m. gegužės mėn. 17 d. apėmus Kauno vyskupų rūmus, jėgų ir juos drauge ir lietuvių kalba, kuri per ilgą laiką buvo niekinama. Nuo tos dienos, kaip rašo A. Jakštas, lietuvių kalba iš toleruojamos antrai tapo pakelta jai prideramam pirmon vieton, kaip milžiniškos katalikų daugumos kalba. Nuo tos dienos bažnytinė Lietuvos vyriausybė susilijo galop su tauta, sudarydama vieną gyvą organizmą. Vien tik šiuo atžvilgiu arkiv. Karevičiaus vardas Lietuvos istorijoje su pagarba bus minimas.

Kai 1914 m. vasarą prasidėjo karas, kai Lietuva buvo naikinama ir pagaliau pateko vokiečių okupacijon, vysk. Karevičiui teko daug dirbti, užtarinėti lietuvių kultūrinis reikalus nuo vokiečių okupantų priešpados. Jis energingai palaikė Lietuvos Tarybos žygius, vedančius į nepriklausomybę. Valstybei įsisteigus jis mielai dalyvavo visuose žymesniuose jos gyvavimo momentuose: jis siekdino pirmuosius Lietuvos kariuomenės pulkus, dalyvavo Steigiamojo Seimo atidaryme, šventino naujai įkurtą karo mokyklą ir, apskritai, džiaugėsi visais valstybės laimėjimais ir liūdėjo dėl jos nepasisekimų. Tuo atžvilgiu, nė kiek neperdedant, jis buvo tikro valstybės vyru.

Bet šalia to, jis buvo nemažiau ir ištikimiausias Dievo ir Bažnyčios tarnas. Jis buvo misionierius, nes kunigo darbą pasirinko Mohilevo arkivyskupijoje, užimančioj beveik šėštą žemės paviršiaus dalį. Baigė Petrapilio kunigų seminariją ir akademią ir pasilieka dirbti įvairių tautų tarpe. Jis ten dirbo daug ir uoliai. Ypač daug rūpinosi labdarybe.

Užėmęs Zemaičių vyskupiją, vysk. Karevičius tuoj imasi tvarkyti bažnytinis dalykus. Vienodina bažnytinį giedojimą ir tikybos vadovėlius, katekizmą. Kiek išgalėdamas remia lietuvių katalikų organizacijas, katalikišką spaudą, vienuolijas, rūpinasi švietimo reikais, blaivybe, labdarybe.

Paskutinis Bažnyčios nauda Lietuvoje jo padarytas didis žygis — tai atskiros Bažnytinės Lietuvos Provincijos kūrimo nuostatus bendradarbiavimas. Nors ir labai mylėjo Zemaičių vyskupiją, tačiau mielai sutiko, kad ji būtų padalinta į tris mažesnes vyskupijas. Galop jis savo valia pasitraukė net ir nuo vyskupiško sosto, užleisdamas jį buvusiam savo vyskupui pagelbininkui ir patsai įstoja į Tėvų Marijonų vienuoliją, apsigyvena Mariampolėje, kur ir dabar dar tebegyvena. Šis pastarasis žingsnis turi jau aiškių krikščioniško heroizmo žymių.

Mylėdamas tiesą, kaip dievybės atspindį, jubilatas visuomet yra pasižymėjęs ir nepaprasta artimo meile. Kiekvienas žmogus jam buvo artimas. Visuomet meilus. Savo giliu, gyvu tikėjimu jis buvo tikras homo Dei, savo giliu mokslu — tikras humanistas geriausia to žodžio prasme, o savo veikliu užjautimu visų vargdienių, nuskriaustųjų — tikras krikščionis. Tai tikrai skaistus krikščioniškų dorybių pavyzdys.

Kaip dabar arkiv. Karevičius gyvena, žinių netu-

rime. Tačiau esame tikri, kad jei jau ne be aktyviu darbu, tai gilia malda dedasi, kad Aukščiausias grąžintų Lietuvai laisvę, nepriklausomybę, o pasauliui teisingą ir pastovią taiką.

Nenugalima kombinacija

Amerikos kelias yra aiškus. Jį nustatė Prezidentas Rooseveltas, pareikšdamas, kad pusiauokelyje nebus sustota, bet bus kariaujama iki laimėjimui. Po šio karo diktatoriai nebedrįs grąžinti nei Amerikai, nei dramsi ramybę kitų tautų. Pasauliui turės būti grąžinta taika, tautoms laisvė. Ir tai, gerai žinokime, Prezidentas nekalba tuščiais žodžiais.

Tiesa, dabar ir rusams sekasi kare su vokiečiais ir anglams Libijoje. Bet šiuo žvilgsniu nebūkime perdideli optimistai. Nieks kitas Amerikai karo nelaimės, kaip ji pati. Dar visko gali būti kitų kontinentų karo frontuose. Bet niekas negali nugalėti ryžtingų Amerikos žmonių. Jie yra vieningi dvasioje. Jie turi tokią didelę industrinę jėgą, kokios pasauly dar nėra buvę.

Bet, laisvės meilė yra tūkstantį kartų didesnė už bet kokią medžiaginę jėgą. 1776 m. Amerikos žmonės turėjo milžiniškas dvasines jėgas, bet medžiaginiu atžvilgiu buvo silpni. Ir, žiūrėkit, laimėjo kovą su keletiopai didesniu priešu. Ta pačia dvasia gyvenama ir dabar. Bet dabartinis priedas, tai medžiaginis pajėgumas. Tuo būdu turime nenugalimą sielos ir kūno kombinaciją. Jokia pasauly jėga jos nepajėgs nugalėti.

Gražus pavyzdys

Aną dieną mūsų dienraščio skiltyse buvo paskelbta džiuginanti žinėlė: trumpu laiku Chicagoj prisirašė prie Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje gana daug naujų narių, kurių tarpe ir šeši jauni lietuviai kunigai. Mes neabejojame, jei šios organizacijos generalinis organizatorius būtų galėjęs dar truputį ilgiau čia pasidarbauti, pasekmės būtų buvusios daugeriopai geresnės ir dar daugiau jaunų kunigų ir kitokių profesijų žmonių būtų prisirašę.

Džiugu, kad jaunoji dvasiškija ir jaunieji mūsų profesionalai noriai rašosi į lietuvišką katalikišką fraternalę organizaciją. Tuomi jie rodo puikų pavyzdį visam mūsų jaunimui, kurio mūsų organizacijos laukia su ištiestomis rankomis, nes nuo jo pareina jų ateitis ir visos mūsų veikimas. Priklausydamas prie lietuviškų organizacijų jaunimas ir prie lietuvių parapijų labiau prisiriša.

Reikia manyti, kad per šį LRKSA vaju ne tik visa lietuvių katalikų inteligentija įstos į šią organizaciją, bet visi sveiki kūnu ir sveiki dvasia lietuviai. Šis vaju, per kurį galima prisirašyti palengvintomis sąlygomis, tęsis iki gegužės mėnesio.

Narsiai kovojama

Amerikos kareiviai karo fronte su japonais rodo daug drąsos ir sumanumo. Ypač narsiai kovoja lakūnai, kurių keletas karžygiškai žuvo, nuskandindami kelis priešų karo laivus. Kariaujant tokia narsa ir ryžtingumu, apie laimėjimą jokių abejonių būti negali. Visuomenė turi rūpintis, kad kariuomenei nepritrūktų amunicijos. Jos pareiga pirkti Jungtinių Valstybių Apsigynimo Bonus, Taupymo Ženklius, aukoti Amerikos Raudonajam Kryžiui.

Jau aiškiai matom, kad kariuomenė savo pareigas karo fronte šauniai atliks. Tik žiūrėkime, kad mes atliktume savo pareigas.

L. Vyčių vaju

Vyčių centras skelbia organizacijos naujų narių vaju, kurs prasidės sausio 1, baigsis kovo 1, 1942. Kuopa prirašiusi daugiausia naujų narių gaus gražią taurę (loving cup), kurią centro pirmininkas P. Razvadauskas gavęs nuo Bostono miesto majoro M. J. Tobin. Paskiriems organizatoriams irgi skiriamos dovanos. Vyčių vaju linkime geriausio pasisekimo. Lietuvių jaunimo yra daug, bet organizuoto, palyginamai, visai mažai. O jaunimas yra mūsų organizacijų ir viso lietuviško judėjimo bei veikimo ateitis.

Prancūzų padėtis

Kai naciams pradėjo nesisekti karo frontuose ir ypač kai Jungtinės Amerikos Valstybės įstojo į karą, daugelyje nacių pavergtų tautų prasidėjo didesnis sąjudis už išsilaisvinimą. Į prancūzų tautą ypač stipriai tai paveikė. Pavergtoji Prancūzijos dalyje dažnesni ir didesni sukilimai; laisvoje dalyje prancūzai stato didesnius reikalavimus savo vyriausybei kratyti visų Berlyno užmačių. Ir, galimas dalykas, tasai spaudimas į vyriausybę didės. Darys sunkesnius reikalavimus Vichy vyriausybei ir Berlynas. Tai maršalą Petainą gali priversti atsistatydinti.

(„Draugas“ 1916 m. gruodžio 22 d.)

Prezidentas Wilsonas šaukia tautas baigti karą... šaukdamas taikintis prez. Wilsonas pažymi, kad visi nori, jog būtų užtikrintos teisės ir privilegijos mažesniosioms ir silpnesniosioms tautoms. Jos turi būti apsaugotos nuo užpuolimų.

Netekę 5,100,000 kareivių. Pranešama, kad nuo karo pradžios prancūzai ir anglai netekę 5,100,000 kareivių. Ir kiti nuostoliai esą dideli.

Baisūs mūšiai... Prie Sommos eina baisūs mūšiai. Prancūzai tuose mūšiuose netekę 250,000 kareivių, anglai 550,000, o vokiečiai pusės milijono kareivių.

Žūva ir didikai... Šiame kare ir aukštos kilmės žmonių daug žūva. Ligšiol karo laukuose žuvo 258 grafai ir 567 baronai.

Maištas rusų armijoje.... Rusijos armijoje, kuri veikia Besarabijoje, buvo kilęs maištas. Maištininkai baudžiami mirtimi.

Neutralieji rūpinasi taika. Neutraliosios Europos valstybės — Norvegija, Švedija, Danija, Šveicarija ir Olandija nuo savęs žada kvies ti kariaujančias valstybes prie taikos.

Chicago būsianti blaiva.... Blaivininkų partija užsimojo stipriai dirbti, kad Chicago 1918 metais jau būtų visai „sausas“ — blaiva.

PLATINKITE „DRAUGĄ“

Po svielą pasidairius

Akyvą editorialą Saulės rėdystė aną dieną išdrūkavojo savo gazietoj. Prašau:

„Motere turi prigimta būda nebūti užganėdita vien tik virszutiniu apredalu szvarumu, tuomi ka vis mato. Bet ir tos drapanos, kurios yra pasleptos po szlebia — prie kuno, turi būti szvariausios. Tai-gi, kaip bjauru yra pamatyti, jeigu motere, kuri yra puikė pasiredzius ir szilkus ir puikėis kailineis, eidama pakelia „drese“ ir pasirodo nuszeivoti czverykai, suplyszia pancziakos ir apibrizges andarokas. Apie „flaperkas“ czia neraszysiu nes jos ir taip turi trumpas szlebes lyg keliu o kada atsiseda tai reikia net akis nuleisti isz sarmatos.“

Balsavikai sakosi, kad jie yra bedieviai, ir tai drąsūs bedieviai, ba kovoja prieš Dievą. Tačiau tai ne jų drąsa, kas primena Dievą. Jo galybė.

Sykį Sov. Rusijos caras Stalinas, absoliutis bedievis viešpats, turėjo reikalo keliauti į savo tėvynę Gruziją. Jis užsisakė specialį traukinį. Bet vienas jo pagelbininkų patarė jam keliauti lėktuvu, nes tuomet savo keliavimo laiką sutrumpintų trimis ketvirtadaliais.

— Ne, — atsakė Stalinas. — Keliaudamas lėktuvu aš perdaug bučiau Dievo valio.

Vakar buvau nuvykęs į teismą paklausti bylos Juozo Paskandinto. Išsau-

kus vieną liudininką, teisėjas sako:

— Esi liudininkas. Nepamiršk, kad būsi nubaustas, jei meluosi.

— Ne?! — rodydamas į save atsiliepė liudininkas. Nebusi nubaustas. Kuo aš blogesnis. Antai, advokatai, kaip meluoja, o ar jie kuomet už tai baudžiami?

Šis-tas iš naujo žodynėlio

Plepėjimas reiškia moterišką ligą, kuria serga ir kai kurie vyrai.

Gripas — poniška liga, iš kurios galima pasigydyti tik išvažiuavus kur šilta.

Vyras — šeimynos galva ir amžinas neapmokamas žmonos tarnas.

Cigaretas — moterų papuošalas.

Paukštis — sezoninis mainymas plunksnų, ką ypatingai mėgsta balšavikai.

Sumanumas — vedybos vaikino, Dėdės Samo pašaukto kariuomenės mūs kraštui ginti.

Jei kas iš gerbiamų mano tavorėčių žinotų daugiau reikšmingų žodžių, prašau parašyti — papildyti žodynėlį.

— Ena, — sako vyras parėjęs iš darbo, — šandie paruošk geresnę vakarienę, nes atsilankys svečias, kurs dešimts metų išgyveno Afrikoj tarp kanibalų (žmogėdžių).

— Pone Dieve šventas! — sušuko žmona. — O aš šandie kaip tik gaminu žuvį.

HEALTHY, WEALTHY AND WISE!

FACTORY HEALTH SUPERVISORS SHOULD BE ACQUAINTED WITH THE VARIOUS FORMS OF KNOWN INDUSTRIAL POISONING THAT THEY MAY INSTITUTE PRACTICAL MEANS OF PREVENTION!!!

CERTAIN DISEASES USUALLY DO NOT APPEAR UNTIL LATER LIFE AND THEN DEVELOP SLOWLY. IF THE TROUBLE IS DETECTED IN ITS EARLY STAGES, AN INDIVIDUAL MAY BE ABLE TO WORK AND ENJOY LIFE FOR MANY YEARS TO COME!

A. Rachmanova

Moterys Raudonojoje Audroje

Vienos Rusės Dienoraštis

I lietuvių kalbą išvertė Izabelė Matusevičiūtė

(Tęsinys)

Rugsėjo 8 d.

Šiandien buvau universitete susitarti dėl valstybinių egzaminų. Profesorius Zavadovskis mielai sutiko padėti man šį reikalą sutvarkyti. Pirmiausia jis pažadėjo mane aprūpinti reikalingomis knygomis, kas dabar yra labai svarbu.

Paskui visą dieną paieškojau kambarių mieste. Snigo ir buvo gana šalta. Į mūsų vagono vidų rudenio oras prasiveržia veik nekludomas. Miestas perpildytas, nes daugybė namų sugriauti, paskui visi pakenčiamieji užimti įvairiausių įstaigų, kurių daugybė priviso.

Spalių 15 d.

Pagaliau suradome kambarį. Jį mums parūpino vienas pažįstamas, reiškės mūsų tėvui simpatijos. Jis maliniai tėvą priėmė, ir vieno žodžio pakako buvusio arklininko, kad gautume kambarį, nes tokie paprasčiausi žmonės, kokiais mes šiandien esame, to visiškai neįmanoma pasiekti.

Kambarys labai didelis. Viduryje stalas, pasieniais sukalto iš lentų lovos. Koki laimingi pasijutome turėdami savo kampą! Ar gali kas sau įsivaizduoti, ką reiškia ištisus mėnesius pragyventi vagonė? Niekados nesi tikras, kad nepasipainios kokiam lokomotyviui, kurs sumals į šipulius; antra, išėjus kur nors, nežinai, ar toje pačioje vietoje rasi savo "namus."

Tikri langai, be jokių virbų! Be to, dar puikus reginys į upę! Upės vaizdas rudenį niurus, tuščias, bet kaip malonu žiūrėti į pasakingą melsvą toli... Sėdime ištisas dienas prie knygų, mudu su Otmaru norime tuojau laikyti valstybinius egzaminus.

Spalių 20 d.

Mes verdamės bendroje virtuvėje, kurią naudojasi visos namas. Didžiausias židinis išvien kūriamas, ir gali kiekvienas virtis, kada nori.

Daugiausia židinio padas tuščias, tik retkarčiais vėna kita moterėlė kepa bulves. Keptos ir troškintos bulvės veik vienintėlis žmonių maistas. Paruošimas tokio valgio ir nelabai sudėtingas. Bulvės nuskutamos plonai, kad daugiau paliktų, paskui supjaustoma plonais skritulėliais ir kepama ant skardos. Abiem pusėms geltonai apskrebus, valgis paruoštas.

— Kad būtų bent kruopelė sviesto! — aimanuoja moterys. — Sapnas, nepasiekiamas sapnas!

Spalių 22 d.

Šiandien man virtuvėje bekepat bulves, atėjo namų sargienė:

— Jūs kepat bulves? Ak, mano Dieve, aš paėmiau našlaitį. Koks jam džiaugsmas būtų tokios bulvės!

Aš gerai žionjau, kad jokio našlaičio ji neturi, tik ji išsigalvojo, kad sužadintų mano gailėtumą. Aš jai daviau porą gabalėlių. Sargienė dėkojo kaip už pūdą bulvių. Vienus susidėjo į prijuostę, o vieną tuoj pradėjo valgyti. Rūpestingai kaip kokį brangų daiktą ji išpūtė jį, paskui labai ilgai pankšludama kramtė. Net reikia stebėtis, kad taip ilgai galėjo čiulpti. Suvalgius ji ištisė savo riebias raudonas rankas prieš židinio kaktą ir besišildydama atvėrė savo širdį:

— Kaip ir šiandien: anksti atsikėlus, nuėjau į darbą, nieko nevalgiusi, nes nėra ko valgyti! Už savo atlyginimą aš negaliu nė butelio pieno nusipirkti, o su pajais? Dievulėliau, ar galima avižas valgyti. O bulvių vos vieną dieną teduoda. O sniegą kasti lygiai taip turio, bet buvau bent pavalgiusi ir apsitaisiusi. Kiekvieną žiemą galėjau nusipirkti ir šiltų baltinių. O kaip aš jų dabar norėčiau, negaliu nė pasakyti! Kaip šaltis į kelius dilgina, net ašaros iš akių šoka; tada aš meldžiu Dievą, kad jis man duotų kėlnes, bet kokias, moteriškas ar kareiviškas, by tik kėlnės būtų! Miegodama aš sapnuoju kėlnes, minkštas, šiltas, flanelines, mėlynais dryžiais.

Sargienė atsistojo, ir ašaros riedėjo jai per skruostus. Lėtai nuėjusi į kampą, pasiėmė šluotą ir lopetą ir išėjo pro duris. Jos svajonės apie kėlnes mane sujaukino veik ligi ašarų; aš, ją pasišaukiau, dar užteikiau porą bulvių. Geroji moteris mane apipylė padėkos žodžiais ir atsisėdusi dar tarė:

— Aš nesuprantu, kaip čia yra? Kiekviename susirinkime jie sako: "Jums priklauso dabar valdžia, dabar jūs galite įsakyti: "Viespataukite, valdykite!" Ar aš turiu kraštą valgyti! Bet aš manau dabar, kad turėčiau be kėlnių valdyti!

(Bus daugiau).

PASIKALBĖJIMAS SU KUN. DR. K. RĖKLAIČIU

— Ar nebus lietuviško laikraščio Pietų Amerikoje? — Bolševikai nužudė vieną tėvą marijoną. — Raudonieji metė bombas į lietuvių šventovę, bet jos... nesprogo. — Tėvo Navicko giminės Sibire. — Ką manote apie karą ir Lietuvą?

Skaitančiai visuomenei jau gerai pažįstamas buvęs "Laivo" redaktorius, o dabar tėvų marijonų provincijos — tėv. Rėklaitis. Tai žmogus matęs daug kraštų, išėjęs aukštus mokslus žymiose mokyklose, ilgą laiką gyvenęs krikščionybės centre Romoje, taigi miela su juo neseniai atvykusi į Čikagą pasikalbėti.

Ateities darbai

— Dabar, kai arčiau susipažinome su naujomis tėvų marijonų provincijole pareigomis, būtų įdomu išgirsti tamstos ateities darbų planus.

— Kalbant apie vienuolius tektų pasakyti, kad mes ne tiek naujų planų reikalingi, kiek turime

įtempti jėgas, kad gerai atliktume jau užsibrėžtus darbus.

O jų nemažai. Palaikymas jau įkurtųjų įstaigų reikalauja nemažai ir jėgų, ir lėšų. Imkime kad ir Marianopolio kolegiją. Rodos, nors viena lietuvių berniukų kolegija Amerikoje yra būtina reikalinga. Mokslo

Kalėdų dovanos

(Atkelta iš 3 pusl.)

varta. Maždaug tris kartus daugiau parduodama ir įvairių odos išdirbinių, pav., rankinukų, lagaminų ir kitokių kelionės reikmenų. O vyrai, matyt, švenčių proga stengiasi įsigyti naujus kalaraiščius. Bet visų dalykų, kuriais žmonės stengiasi pakelti Kalėdų nuotaką, čia neišskaičiuosi! Yra ir tam tikrų valgių rušių, pav., žasų, kurios dažniausiai puošia Kalėdų stalą ir kurių pirkkliai visuomet švenčių laukia, norėdami pataisyti kartais ir nekokių finansinius reikalus.

Kiek poezijos ir grožio yra Kalėdų šventėse, tiek pirkkliai į jas žiūri tik iš praktinės pusės. Nei vienas iš jų visus savo finansinius reikalus pataiso tik dėl to, kad trumpu laiku didėle savo prekių dalį išleidžia į apyvartą. Tačiau bankai gerokai ištūstėja, nes žmonės net sutaupę dalykų nepasigaili, kad tik Kalėdas galėtų linksniau atšvęsti.

Prieš Kalėdas visi galvoja apie dovanas. Jos rodo mūsų palankumą, meilę ir pastangas pradžiuginti mums brangius asmenis. Dovanos šventės pragiedrina, padaro ilgai atmenamas. Bet daugiausia tomis dienomis jos džiaugsmo suteikia vaikams. Todėl jiems dovanas reikia parinkti tikrai rūpestingai ir pedagogiškai.

dalį jaunieji apėmė ir tvarko gražiai. Bet gi nemažai rūpesčių sudaro ir ekonominė pusė. A. a. tėv. Navickas gražiai surasdavo pašalpy. Bet tai vis ekstrordinarinis (nepaprastas) kelias. Normaliai kolegiją turėtų išlaikyti tie, kurie ją naudoja. Reikia turėti vilties, kad pamažu tas įėjis ir tvarką, bet kol kas tam reikia nemažai skitri ir laiko, ir rūpesčio.

Jei kiekviena lietuviškoji parapija duotų nors po vieną studentą lietuviškai kolegijai, tai be jokio vargo galėtume išlaikyti.

Dabar gi trūkstant lietuvių, gali tekti kolegijos vartus plačiau atidaryti ir kitų tautų jaunuoliams. Organizuojasi dar tėvo Navicko vardo fondas šelpimui neturtingųjų moksleivių, tačiau kol kas tas tik užuomazgoje.

Kokio Tamstos projektai dėl tėvų marijonų spaudos darbo?

— Mūsų vienuolija leidžia "Draugą," "Laivą," "Studentų Žodį." Spaudos apaštalavimą laikome vienu iš savo svarbiųjų uždavinių ir stengsimės tuos laikraščius ir toliau palaikyti, ką galint tobulinant. Malonu buvo važinėjant rytinėse valstijose girdėti pagyrimus "Draugui."

Lietuvių parapijose veikia marijonų bendradarbių skyriai — jų uždavinys, kaip aš tą esu pabrėžtinai rašęs "Laive," yra talkininkauti visuose marijonų darbuose, taigi ir spaudos reikaluose. Jie visų pirma turėtų

patys skaityti suminėtuosius laikraščius ir, antra, platinti, ieškant naujų skaitytojų.

Lietuviai Pietuose

— Uždarius Brazilijoje leistąją "Šviesą," Pietų Amerikoje nebeliko nei vieno lietuviško katalikų laikraščio. Girdėti, kad tuo naudojasi komunistai. Ar tėvai marijonai nemaną pradėti Argentinoje leisti lietuvišką laikraštį?

— Tai svarbus ir reikalingas dalykas, tik vis tas jėgų ir lėšų klausimas. Argentinoje mūsų tėvai — naujakuriai. Daug pastangų reikia padėti, kol pavyks žmoniškiau įsikurti, pastatyti bažnyčią. O čia dar atsiranda nauji būtini darbai: Urugvajuje,

Montevideo mieste daug lietuvių ir vietinis vyskupas sutiko leisti kurti lietuviškai parapiją.

Mums tenka tą įvykdyti. Dabar Pietų Amerikoje yra šeši mūsų vienuoliai kuni-

turime žinių, nėra. Prieš kiek laiko tik atėjo telegrama a. a. tėv. Navicko vardu iš Sibiro. Pasirodo, kad tenai išvežti jo artimi giminės. Pasiuntėme pašalpos šimtą dolerių.

— Ką Tamsta manote apie karą ir Lietuvos likimą?

— Visko neprašysiu su matematišku tikslumu. Tikimės, gyvename viltimi. Tikėdami į tiesos pargalę, laukiame, kad demokratijos nugalės gangsterizmą ir grįš laisvę pavergtiesiems. Bet — kaip, kada — kas tą gali pasakyti.

Pasilikis gyventi Čikagoje

— Kaip ilgai numatote pasilikti Čikagoje, kokius čia darbus projektuojate?

— Pagal tradiciją — provincijole buveinė yra Čikagoje. Kai provincijolu buvo išrinktas a. a. tėv. Navickas, jis tada ėjo rektoriaus pareigas Marianopolio kolegijoje, ten jam teko ir pasilikti. Aš nesu taip surištas su Marianopoliu,

taigi ir atvažiuoju čia reziduoti (gyventi). Žinoma, iš čia reikės lankyti kitus namus. Gavėnioje visi ypatingai darbuojamės, taigi gali tekti gal kur pavažiuoti su misijomis. Iki gavėnios teks pabūti Čikagoje, c pavasari grįžti į Marianopolį. Ten teks tęsti šventovės statybą. Nesinori tais darbais trukdyti tėvus, atsidavusius jaunimo auklėjimui kolegijoje, taigi teks pačiam daugiau tais dalykais pasirūpinti. Be to — rytinėse valstybėse, apie Marianapolį lietuviai neturi savo kapinių. Yra projektas jas įsteigti Marianopolio. Pritarimo kapinių įsteigimui iš lietuvių pusės yra. Tam jau sueita į ryšį ir su dvasine ir su civiline vyriausybe.

Kitą metų turėsime vienuolijos kapitulą: vyresniųjų ir atstovų pasitarimą, reikiama tam gerai pasiruošti, kad viskas praeitų sklandžiai ir vaisingai. Taigi — darbo netrūks.

K. J. Pr.

Užtikrinkit Šios Šalies Laisvę...
PIRKDAMI U. S. DEFENSE BONUS

PAS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS

and Loan Association of Chicago

BEN J. KAZANAUSKAS, Sekr.

Taupytojams

Mokame

3 1/2% Dividendus

Darom 1-mus

Morgiūnus Lengvom

Sąlygom

Turtas virš \$1,100,000.00

2202 West Cermak Road

TELEFONAS CANAL 8887

Antrą Sykį Spausdinam Lietuviškas Katalikiškas KALĖDINES KORTELES

Skubiai siųskite savo užsakymus dabar. 21 Kortelė už tikrai \$1.00.

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave.

Chicago, Illinois

GARY, IND., LIETUVIŲ ŽINIOS

TAUTU DIENOS PROGRAMOJ LIETUVIAI GRAŽIAUSIAI PASIRODĖ

Horace Menn ir Jefferson. Tėvų ir Mokytojų draugystė (Association) gruodžio 10 d. buvo surengus Tautų Dieną, kurioje dalyvavo šių tautų grupės: graikų, slavų, ukrainiečių, kroatų, rumunų, meksikonų, škotų, lietuvių ir amerikonių. Viso 9.

Visos grupės labai gražiai pasirodė šokiais ir dainomis. Lietuviai buvo skirtingiausi.

Lietuvių programoj buvo kūčių stalas. Ant. Nenienė su savo vaikais ir El. Elnikis atvaizdavo lietuvišką šeimą prie kūčių stalo, gražiai papuošto 12 valgių ir apeigomis: malda, plotkelių laužymu ir t.t. Sėdant prie stalo susirinko lietuviškas jaunimas tautiniuose rūbuose ir, šeiminiškas pasveikinęs su šventėmis, sugiedojo (lietuviškai) "Tyliają naktį", "Sveikas Jėzau" ir "Linksmą giesmę". Šeiminiškas dainininkas pavaišino plotkelėmis ir riešutais, o šeiminiškė saldainiais.

Po programos mokyklų viršininkai ir daugelis žmonių svečių asmeniai dėkojo lietuviams už tokią programą. Sakė, lietuviai savo gražią papročiais skiriasi iš visų tautų — ir mūsų programoje buvus viena įdomiausių — kas tai naujo ir gražaus kas rišasi su Kalėdų dvasia.

Kūčias surengė Antanina Nenienė, o chorą prirengė varg. Mary Raidis.

Kūčių tikslas ir mintis buvo išaiškinta anglų kalboje. Publikos buvo pilna auditorija.

Daugelis lietuvių yra patyrę kūčias ir jų reikšmę.

Būtų gerai, kad šis paprotys būtų atnaujintas. Dabar, artinantis Kalėdoms, būtų gerai, kad spauda plačiau paaiškintų apie kūčias ir jų reikšmę.

Moteryų Sąjungos 61 kuopos "bunco" pavyko. Sukelta gražaus pelno. Sesutėms kazimierietėms įteikta \$50 su Kalėdų sveikinimu.

Daugiausiai pasidarbo: Mary Lipskienė, Zofija Kamickienė, Angela Mažonienė, Mališauskienė, Ona Brazauskienė, Elzbieta Valėnienė, Fidorčienė, Dela Zitko, Antan. Nenienė, Mary Raidis ir kitos. Sąjungietės dėkoja visiems, kurie parėmė kilnų sumanymą.

Lietuvių Politikos ir Pašalpos Klūbas gruodžio 14 d. laikytame nepaprastam susirinkime valdybos naminavimui, įvyko staigmena. Tikėtasi nepaprasto triukšmo, nes daug kandidatų buvo į pirmininko vietą. Bet pasiūlyta palikti tą pačią valdybą ir tą patį pirmininką. Tas sumanymas priimtas ir didžiulia balsų užgirta visa senoji valdyba. Metiniame susirinkime valdyba bus prisaikdinta.

Išdavus raportą paaiškėjo, kad klūbas nupirko Apšaugos Bonų už \$5,035. Šiuo metu serga daug klūbo narių.

Rašant šią korespondenciją, pasiekė žinia, kad mirė klūbo narys K. Plesaukis. Darbe nukrito ir pramušė galvos kiaušą. Už kelių valandų mirė.

Korespondentė

ta metą laimėjo antrą vietą, šiais metais nežaidžia. Dramos sekcija

Po Naujų Metų bus atgavinta dramų sekcija. Norintieji dalyvauti toje sekcijoje gali susižinoti su išd. K. Zaromskiu.

Jaunamėčiai
Jonas Brazauskas, kuopos vice pirm. praneša, kad jau namečių kp. kas susirinkimas auga ir pasitiki, kad veikime pralenks ir senesnius. Jų rengtas vakarėlis pasisekė. Kviečia kitus savo draugus įsirašyti.

Red Cherry

Šv. Teresės dr. jos veikla

Marquette Park. — Pirmą rudens pramoga "bingo party" buvo surengta par. naudai lapkr. 30 ir davė, be kelių dolerių, šimtą pelno. Ir kita panaši "party" surengta gruodžio 14 d. davė parapijai pelno apie 30 dolerių. Daugiausia darbo abiejų pramogų surengime įdėjo C. Adams.

Draugijų metinė "birthday party" įvyko gruodžio 10 d. gražiaiame "Mickelberry's". Dalyvavo virš šimtas narių. Per vakarienę senosios valdybos narės reikė linkėjimus naujai. Ypatinai jausmingą kalbą pasakė buvusi pirm. S. Watal, linkėdama naujai pirm. E. Stroden tokios pat kooperacijos nuo visų narių, kaip ji

patyrė. Dvasios vadas ir dr. jos organizatorius kun. A. Baltutis reikė džiaugsmo narių sutikimu ir nenuilstančiu darbštumu, reikėdamas, kad tai didžiausia lietuvių moterų draugija Chicagoj. Prie pritaikintos muzikos komisijos rengimo pirm. Elena Phillips įteikė valdybos narėms įvairių komisijų narėms ir dešimtis metų jubilantėms puikius "corsages." Po to labai gražiai padainavo Adelė Druktenytė.

Naują valdybą sudaro: pirm. E. Stroden, vice pirm. S. Rakauskas, rašt. M. Nares ir A. Kučinskis, išd. B. Patrick, koresp. Dona Kaminskas.

Gražūs perlų rožančiai buvo įteikti kiekvienai išbuvusiai draugijoj 10 metų: Jos yra, Franė Burba, Elena Daunoras, A. Kundrot, A. Kušleikaite, B. Lukas, J. Poculp, B. Pivornienė, S. Vizgard, S. Stesukaitis, ir K. Jančienė.

Surengime taip gražios "birthday party" padėka priklauso komisijai, kurioj buvo: Elena Phillips, L. Krikščionas, P. Šimutis, Ona Baubly, H. Vallari, Janush, Račkus, Agnes Parnavas, V. Trust ir Dona Kaminskas.

Kiekvieną metų draugijos "birthday party" buna gražesnės, linksmesnės ir narėms skaitlingesnės.

D. Vida K.

HALSTED ST. POULTRY HOUSE

3426 So. Halsted St.

Laikau viską, tik ką atvežtą nuo farmų — šviežių kiaušinių, vištų, žąsų ir kalakutų. Pieno ir sviesto ir t. t.

Phone: Yards 5746
CARL WUTZEN
Savininkas

Kas juokias iš kitų nelaimės, tenelaukia pagalbos savo nelaimėje.

Vertingas žmogus niekuomet nežūri išdidžiai į menkesnius.

Taktas — tai suderinimas mūsų vertės su kito verte prie kokio nors veiksnio.

Meilė — pergaltės karalienė.

JOHN, YOUR HAIR IS A FRIGHT HERE, USE MY FOM-OL!

Wives, mothers, sisters — they're often forced to point the way to hair health to their men folk! For women know that a healthy head produces handsome hair! And that's why women everywhere are pointing to Fom-ol, the remarkable foaming oil shampoo which first nourishes the scalp, then takes the dull, parched hair and brings it back to glowing health. Fom-ol is so economical; a little goes a long way. Ask your druggist for the regular 50c size. Or, write for a generous trial bottle, enclosing 10c to cover packing and postage.

FOM-OL
More than a shampoo — a treatment!

CLAIROL, Inc.
132 West 46th St., New York
I enclose 10c for one trial size bottle of Fom-ol.

Name _____ State _____
Address _____ City _____

"ŽVAIGŽDŽIŲ NAKTIS"

— rengiamas —
LIETUVIŲ SPORTININKŲ ORGANIZACIJOS
Programa Dalyvaujant

MCA PRESENTS
THE NATIONALLY FAMOUS
"MUSIC
IN THE
MORGAN MANNER"
★
RUSS
MORGAN
AND HIS
ORCHESTRA
★
IN PERSON

— įvyks —
Sėkm., gruod. 28, 1941

CICERO STADIUM
(19th ir 52nd Ave., Cicero, Ill.)

Programas prasidės 5 val. vakare. o po programos bus šokiai.

Tikietas: 68c. Gov't Tax 7c; Viso, 75c

Tikietas galite pirkti "DRAUGO" RASTINĖJE

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

— įvyks —

CLASSIFIED

REIKIA AGENTO — MORGAN

Proga užsidirbti ekstra pinigų agentaujant plačią žinomą lietuvių laikraščiu. Patyrimas nereikalingas. Atsiskaityti telefonu: CANAL 8010, arba kreipkitės į raštine: 2334 SO. OAKLEY AVE.

AGENTS REIKALINGAS — WEST PULLMAN'E

Geras, teisingas vyras reikalingas agentavimo darbui, pardavinėti laikraščius ir t. t. West Pullman srityje. Geras atlyginimas, malonus darbas. Patyrimas nereikalingas. Pasaukite telefonui: CANAL 8010 arba atvykite dėl pasitarimo į raštine: 2334 SO. OAKLEY AVE.

AGENTAU TI GERA PROGA — TOWN OF LAKE

Vyras, kuris yra gerai susipažinęs su lietuviškas Town of Lake krašte, yra reikalingas agentui gauti žinomam lietuvių laikraščiu. Proga užsidirbti ekstra pinigų. Patyrimas nereikalingas. Atsiskaityti telefonu: CANAL 8010 arba kreipkitės į raštine: 2334 SO. OAKLEY AVE.

TIKRAI GERAS PIRKINYS

Sešis apartamentų namas pasiduos. Remontuotas. "Tile" prausyklas. Namų priekinis kiemas akmenotas. Namų jėga 13000 j. motus. Nauji įtaisymai. 3 garadžiai. Namai pilnai išmokėti. Randaš gerą vietą ir visados yra išrenkuotas. Kaina tikrai \$14,500 ir ant lengvų išmokėjimų. Gera transportacija. Adresas: 3215 Flournoy St. Dėl tolesnių informacijų ar pasitarimų šaukite telefonui: Harrison 3006.

ARCHER HEIGHTS — GERA PROGA

GERAM VYRUI kuris nori užsidirbti ekstra pinigų — štai gera proga išmokti agentavimo darbą, pardavinėjant laikraščius ir t. t. Pagelduojamas toks kuris yra gerai susipažinęs su lietuviškas Archer Heights apylinkė. Patyrimas nereikalingas. Atsiskaityti telefonu: CANAL 8010, arba kreipkitės į raštine: 2334 SO. OAKLEY AVE.

SPECIAL PASIDUODA BATU TAISYMO ŠAPA. Šoras ir 4 kambariai pagyvenimui. Štymų apšildomas. Biznis išdirbtas per 10 metų. Rengdos nereiklūs mokėti, gauna už prižiūrėtiną. Parduavimo prieštastis: šėlinu už dženitorų. Kreipkitės adresu: 5650 WEST 63rd PLACE TEL. PORTSMOUTH 7713.

BARBERNE Parsduoda. Geroje vietoj, su 3 kėdėmis ir visais įrengimais. Biznis išdirbtas per 30 metų. Parduavimo prieštastis — miris. Kreipkitės sekančiu adresu po 5-105 val. vakarais.

2203 WEST CERMAR RD.

REIKALINGAS BARBERIS — pirmos klasės. Darbas penktadieniais ir šeštadieniais arba pagal susitarimo. Kreipkitės sekančiu adresu: 2224 So. Leavitt St.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER — PRUZIN

Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000 620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI

MENISKAS DARBAS

ZEMOS KAINOS

TEISINGAS PATARNAVIMAS

Venetian Monument Co.

527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

CHICAGOJE IR APYLINKESE

Vyčiai veikia

Naujų narių vajus

Lietuvos Vyčių naujų narių vajus prasidės sausio 1 d. 36-ji kuopa, būdama didžiausia Chicagoje ir apylinkėje nenori, kad kitos ją pralenktų. Dėlto kviečia visą Brighton Parko lietuvių katalikų jaunimą įsirašyti į kuopą.

Tėvai prašomi raginti savo sūnus ir dukteris būti vyčiais. Čia jie ras daug įvairaus veikimo, atitinkamų jų amžiui arba palinkimams. Sporto žinios

36 kuopos merginų ir moterų, du bowling rateliai siekia laimėti Lietuvos Vyčių

Chicago Apskritis čempionatą.

Pereitų metų laimėtojos yra trečioje vietoje, bet iš originalio ratelio tik liko Sophie Gimbut, Adel ir Helen Cherry. Helene Sadauskas ir Bernice Liakas dėl įvairių aplinkybių turėjo pasitraukti. Tillie Daresh ir Mary Krakauskas užima jų vietas.

Antras ratelis turėjo daug permainingų, bet Stella Jucikas ir Valerija Kraučūnas laimėjo. Sako, gal, joms pasiseks. Joms padeda trys narės L. V. 112 kuopos, būtent Adel ir Helen Woicak. Trečios vardas nebuvo pridurtas.

Vyrų ratelis, kuris pereit

Jūs esat maloniai kviečiami atsilankyti į mūsų įstaigos

GRAND OPENING

January 10th

Souvenirs... Music

Our New Home
Corner Milwaukee, North and Damen
Avenues

PRADĖKIT NAUJUS METUS GERAI

Atidarykite Apdraustą Sėrų Skaikaitę Nešanti 2% (dabartinė rata). Pulkus investavimas pavieniais, estates, trust fondams, partnerships ir korporacijoms. Pinigai pildyti pirm 15-tos neša nuosimti nuo 1-mos mėnesio. Įstokite į mūsų 1942 Christmas Savings Club dabar prasidedanti. Pirkitės Defense Bonds čionai

FAIRFIELD SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Dabartinis Adresas: 2729 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

NAUJAS ADRESAS 20 Sausio 10 d., 1942 m.: Kampas Milwaukee, North ir Damen Ave., Chicago, Illinois Įsteigta 1901. Turimas virš \$2,000,000

PASKUTINIS

PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4905-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

Radio Programos — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais iš Stoties WHIP (1520), su P. šaltimieru.

Jau Laikas Nešiot Vilnonius Šveterius

Moderniškai Gražūs — Gera Padirbti — Šilti Visokiam Ore

DIDELIS PASIRINKIMAS VISOKIŲ Sportiškų Viršutinių Vyrams Marškinų, baltų ir spalvotų. Vilnonių šveterių. Panėkų, Pirštinių ir Kepurių. Vilnonių Apatinių Vyrams Marškinų.

BRIDGEPORT KNITTING MILLS

104 WEST 33rd STREET — — — Arti Normal Ave.

Telefonas: VICTORY 3486 F. SELEMONAVICH, Sav.

Atdara kasdien, vakarais ir Sekmadienais

CHICAGOS ARKIVYSKUPAS PONTIFIKUOS PIEMENELIŲ MIŠIAS PUSIAUNAKTĮ

Jo Eksk. arkivyskupas S. A. Stritch, Chicagos arkivyskupijos ganytojas, Chicagos katalikams gražino senovės tradicines visose bažnyčiose piemenėlių Mišias Kalėdų pusiaunaktį. Šiomet švč. Vardo katedroje Kalėdų naktį pats arkivyskupas pontifikuos iškilmingas piemenėlių Mišias.

Jo Ekscelencija išleido tikintiesiems kalėdinį pranešimą, kurį atspausdino arkivyskupijos laikraštis. Arkivyskupas atkreipia dėmesį į nutamsintas kalėdines žvakes ir nutildytus varpus tose pasaulio dalyse, kur įsisiautęs kruviniausias karas. Šis karas galų gale išstingia ir J. A. Valsitybes, kurių ginkluotosios pajėgos susimeta į kovų frontus ginti šią mūsų mylimąją šalį.

Arkivyskupas nurodo, kad šis karas yra kas nors daugiau už politinių įvykių krizę. Tai iškylęs galybingas konfliktas tarp žmogaus

laisvės ir vergovės. Krikščioniškas Kryžius kovoja su ateizmu, despotizmu ir tiranija. Vyksta kova, tarp krikščionybės ir pasibaurėtinio materializmo kultūros, pasižovusios pavergti žmogų ir padaryti jį vien tik despotams reikalingu pastumdėliu.

Šios atkaklios kovos sekmes iš anksto yra žinomos. Nors kova bus sunki, bet krikščioniškas Kryžius ją laimės. Tas įvyks su Betliejū gimusio Kūdikielio taikos ir ramybės Kuni-gaikščio, pagalba. Jam laiminant, pasauliui bus grąžinta palaima.

Nori panaikinti apskrities policiją

Civic Federation iškėlė reikalavimą, kad Cook apskrities būtų panaikinta vadinamoji plentų (highway) policija ir jos einamos pareigos būtų perduotos valstybės policijai.

Šis reikalavimas iškeltas kai apskrities šerifas iškėlė sumanymą, kad minėtos policijos skaičius būtų padidintas nors 200 vyrų. Šerifas sako, kad policija reikalinga civilinei apsaugai.

Civic Federation prezidentas Farr pareiškia, kad tai būtų didis nusižengimas visuomenei šiandien didelės išlaidos kadangi apskritis neturi reikalingų fondų ir kai galima ir turimą policiją panaikinti.

Mažesnis skaičius

Pranešta, kad šiemet žymiai sumažėjęs vaikų skaičius Chicagos visose mokyklose. Sakoma, mažiau apie 20,000 vaikų palyginus su praėjusiais metais.

Mažiau mokinių pradinėse ir vidurinėse mokyklose. Dalykų žinovai tvirtina, kad daug jaunimo susimeta prie darbų apsaugos pramonės. O pradinės mokyklos ima tuštėti, sako jie, mažėjant gimimų skaičiui.

Nepaisant to, mokyklų reikalams Chicagoje už 1942 metus reikalamama daugiau išlaidų, negu už šiuos 1941 metus.

Nori, kad moterys imtųsi vyrų darbo

Illinois karinės vyrų konskripcijos direktorius pulk. P. G. Armstrong ragina šios valstybės pramonininkus, kad jie iš savo karinių pramoninių paleistų tinkamus kareiviauti vyrus darbininkus ir jų vietoje nustatytų moteris darbininkes. Taip pat galėtų nusi-samdyti ir senesnius vyrus.

41 vaikščiotojas užmušta

Vadinamasis Keep Chicago Safe komitetas praneša, kad lapkričio mėnesį automobiliais ir sunkvežimiais Chicagos gatvėse užmušta 55 asmenys, iš to 41 vaikščiotojas.

Chicagon atkeliami federaliniai biurai

Iš Washingtono į kitus miestus iškeliama eilė federalinių biurų (agentijų), kad šalies sostinėje būtų daugiau vietos šalies apsaugos įvairių rūšių vienetams.

Su iškeliama biurais apie 10,000 tarnautojų turi nusikeldinti. Į Chicagą atkeliami net penki biurai su 2,950 tarnautojų.

Kiti biurai nukeldinami iš Philadelphia, New Yorko miesto, St. Louis ir Pittsburgho.

Vagonas nukrito nuo viadokto

Nuo Chicago Junction geležinkelio bėgių viaduko arti 40 gatvės nukrito geležinkelio tuščias prekių vagonas į Emerald gatvę. Per keletą valandų šioj gatvėj trafiką buvo uždarytas iki vagonas pašalintas.

Smulkūs "Drauge" skelbi-mai nedaug kainuoja, bet rezultatai esti geri. Bile ko kiu reikalu pasiskelbk "Drauge" "Classified" skyrinie.

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 Micycles (Top of the Dial)

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — FAMILIAR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES
All Nationally Advertised Items

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Avenue
Telefonas REPUBLIC 6051

PASKOLOS

— namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas.

VASARA JAU ČIA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI

Tapkite Finansiniai Nepriklausomii!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR ISTVERMES REKORDAS

45 Metų Sekmingo Patarnavimo, Nenukriudžiant Nė Vieno Kliento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.

Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozers, Sec'y.

× Kūčių naktį ir Kalėdų

rytą prie visų lietuvių bažnyčių Chicagoje, bus parduvinėjami pavieniais numeriais "Draugas," "Laivas" ir "Draugo" sieniniai kalendoriai 1942 m. Kalėdų "Draugas" bus didelis ir įdomus.

× S. ir O. Budačiai, West Side biznierių, šiemet Kalėdas švęs dideliu džiaugsmu. Jų sūnus, tarnaujas USA kariuomenėj, gavo trumpas atostogas ir parvyko namo su tėvais Kalėdų švęsti.

× Adomas Bernadišius, vienas stambiausių Cicero biznierių, savininkas Grant Works Coal Yard, rytoj turės svečių, kurie sveikins Adomą vardadienio proga.

FALSE TEETH

Nowest! MONEY-BACK GUARANTEE

Fluorescent TEETH

DENTAL PLATES \$9.50

ATSAKGA: Iškalkite tik-tai tikrą "Fit-Rite" Dantų Plotvė—tikrai masy padarytas — dėl grašlon išvaldos ir ra-rummo savo pacientų

PATAISYMAI — 1 dienos patarnavimas Mes padarome "Dentures" gavo įspūdas ir užsakymus nuo — tikrai Illinois registruotų ir teisėtų Dantistų, kuriems mes gėdijame patarnauti.

A-A DENTAL LABORATORIES, Inc.
835 W. WELLS AVENUE
CHICAGO, ILL.

7 LOCATIONS:
Open 9 to 8
Except Power-MANGELS — STOVES
and There, etc.

6447 S. HALSTED ST.
6404 E. 47th STREET
63420 W. 28th STREET
64831 IRVING PK. RD.
64731 BROADWAY
6202 S. STATE ST.

× Bronė Andriulis, iš vėl profesoriauja Dotnuvo-Marquette Park, prisirašė je.

× Kun. Jurgis Paškauskas, staigiai susirgo šeštadienio vakare ir gana sunkiai serga. Jis pats ir Visų Šventų parapijonai nuosirdžiai tikisi, jog sykiu galės dalintis Kalėdų džiaugsmu.

× Petras Vaitkus, muzikantas, 2240 W. 23rd Place, savaitę laiko praleido Westville, Ill., pas Vainauskus, Geribus ir Poškinus. Grįžęs papasakojo, kad būtinai ten reikalingas nuolatinis diener. "Draugo" agentas. Labai mielai "Draugo" reikaluose ten patarnauja J. Karpiūtė, žymi veikėja ir vargonininkė lietuvių Romos katalikų parapijos.

× Kan. F. Kemėšis, daugeliui amerikiečių pažįstamas kunigas, paskutiniu metu gyvenęs Vilniuje, dabar

CONRAD Fotografas

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darba garantuotas.

420 W. 63rd Street

Tel.: Biznio - ENGLEwood 5885
Rez.: - ENGLEwood 5849

TURTAS VIRŠ .. \$6,500.000

APART APSAUGOS, TURIME
ATSARGOS FONDĄ VIRŠ .. \$550,000

Nėra Sauginės Vietos Dėl Taupymo Pinigų
MES MOKAME 3% ANT PADETŲ PINIGŲ

Valandos: Kasdien — 9 val. iki 4 val. p. p.
Trečiadieniais — 9 val. iki 12 val.
Šeštadieniais — 9 val. iki 8 val. vak.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 Archer Avenue

VIRginia 1141

ŠV. PRANCIŠKAUS VARPĖLIS

Kur Pranciškus, Ten Taika,

trokšti taikos, užsisakyk pats ir paragink savo draugus ir kaimynus užsisakyti

"Šv. Pranciškaus Varpelį"

mėnesinį religinį Šv. Pranciškaus dvasioje laikraštį.

LEIDZIA LIETUVOS PRANCIŠKONAI KAINA METAMS \$1.

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

yra turiningas straipsniais, įdomiais aprašymais, apysakomis ir gausiai paveiksluotas. Jame telpa naujausios žinios iš Katalikų Pasaulio ir Lietuvos.

"Šv. Pranciškaus Varpelio"

pirmas numeris jau pasirodė.

Adresas:

Šv. Pranciškaus Varpelis

1532 MAGNOLIA ST.

PITTSBURGH, PA.

KALEDŲ DOVANOS!!

Auksiniai ir sidabriniai daiktai, auksinės plunksnos, rankiniai laikrodėliai, maži panešami radio, lietuviškos plokštelės gaunamos Budriko krautuvėse. Budriko muzikos ir auksinių daiktų krautuvė perkelta į naują vietą — 3241 So. Halsted St., kur nusikėlė ir lietuvis akių daktaras.

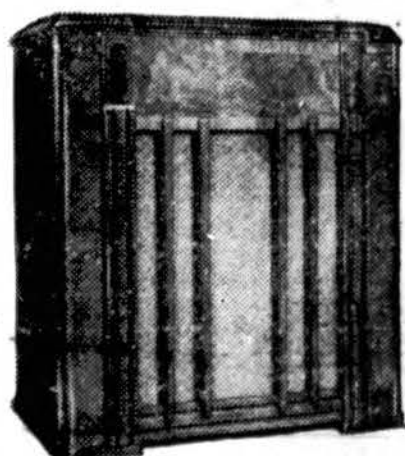
Dykai duodama kiekvienam pirkėjui gražus, 12 pusl. sieninis kalendorius.

Prieš Kalėdas krautuvė adara kiekvieną vakarą iki vėlumos, o sekmadieniais iki 5 val. vak.

CROSLEY Christmas Special

\$ 20.00 FOR YOUR OLD RADIO

Give your family a beautiful New Crosley with exclusive features years ahead!

There is no finer gift for Christmas than a radio and there is no finer, more complete radio line than Crosley. See and hear these exclusive features... Master Tone Control... The Rainbow of Sound and 14 Exclusive developments in Crosley FM Radios... Floating Jewel Tone System virtually eliminates needle scratch — no needle to change... Three-Gang Condensers with Tuned R. F. Stage giving five times greater amplification!

Model Illustrated

List Price **\$114.95**

Special Cash Allowance for Your Old Radio **\$20.00**

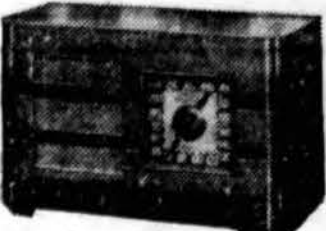
Delivered for Only **\$94.95**

EASY TERMS

MODEL 82-CP... The miraculous Crosley Floating Jewel radio-phonograph combination with Automatic Record Changer. Records last five times longer. 10-tube performance in this 8-tube AC superheterodyne set! Exclusive Magna Loop Antenna... Push-Pull amplification and a big 10 in. Super Dynamic Speaker.

MODEL 52-TA... Here is a 5-tube AC-DC superheterodyne with 7-tube performance. Complete Standard American Broadcast Band... Super-Field Electro-Dynamic Speaker providing richness in tone... Crosley's exclusive Magna Loop Antenna... Automatic Volume Control... and a new large Airplane-Type Illuminated Dial.

*Including rectifier **\$24.95**

Niekur nerasete tokio didelio pasirinkimo radio, kaip pas Budriką: čia yra didelių ir mažų, visų geriausių išdirbysčių.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

Furniture, Radios, Jewelry
3241 S. Halsted St. ir 3409 S. Halsted St.
Tel. YARDS 3088

Budriko radio programos:

iš WCFL — 1000 kil. stoties sekmadieniais 5:30 v. v.
ir iš WHFC — 1450 kil. stoties ketvirtadieniais 7 v. v.

AMERIKOS JUNGTTINIŲ VALSTYBIŲ KARO SU JAPONIJA IR ITALIJA VAIZDAI

ĮKALINTA LAURA INGALLS

Washingtonė sulaikyta ir įkalinta žinoma moteris skridikė Laura Ingalls (kairėje). Ji kaltinama tuo, kad Amerikoje būdama veikusi Vokietijos naudai, bet neįsiregistravusi kaip svetimos šalies agentas.

KANADOS PASIUNTINYBĖJE

Kanados moterų armijos korpuso trys puskarininkės atvyko į Kanados pasiuntinybę Washingtonė pareigas eiti. Jos yra (iš kairės): Enid Clark iš Vancouver; Jacqueline Mineau ir Mary Roberts Fowler, abi iš Ottawa.

UZIMA NAUJAS PAREIGAS

Rear adm. Chester Nimitz (dešinėje), Pacifiko laivyno naujas vadas, ir rear adm. Randall Jacobs, jo pavaduotojas kaip navigacijos biuro šefas, svarsto apie sau skirtas naujas pareigas.

DŪMAI UŽTEMDO FABRIKUS

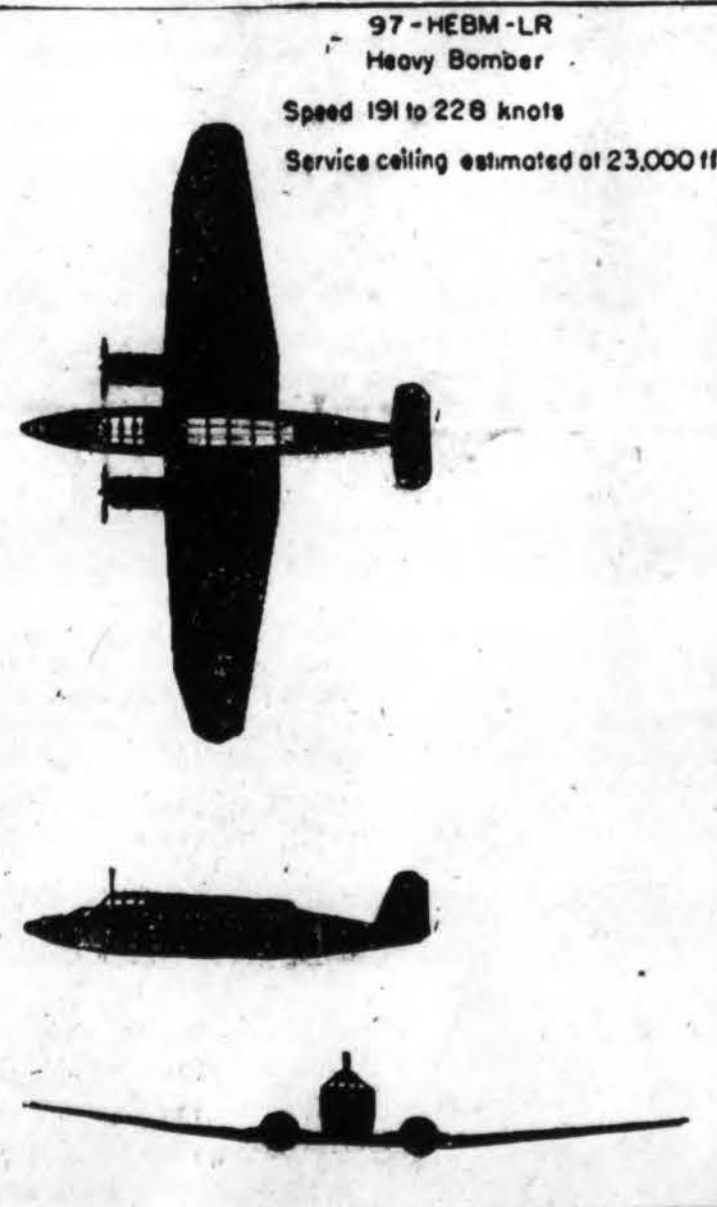

Gary, Ind., atlikti išbandymai, ar dūmai iš fabrikų gali uždegti plieno fabrikus nuo priešų iš oro. Bandymai pasisekė. Šis pramonės centras dūmais gali apsidrausti nuo atakų iš oro.

Jesselton miestas, britų šiaurinėje Borneos. Šiam miestui yra pavojus. Ten japonai bando išlipti. Kitose dvejose vietose japonams išlipimas nesiseka.

PAZINKITE ŠIUOS JAPONŲ ORLAIVIUS

Kiekviename Amerikos mieste bus organizuojami "Air Raid Spotters," grupė, kuri užims žvalgybos pareigas ir stengsis numatyti priešų atvykstančius bombonešius. Tai šiuo laiku Navy departamentas išleido knygą, kurioje nurodo 26 tipus japonų orlaivių. Virš matosi, paviekslas vieno iš paprastųjų Japonijos bombonešių.

DIDELIS BANKETAS

Sv. Kryžiaus Parapijos - Town of Lake

Naujos salės atidarymo banketas, graži programa, smagus pasilinksminimas su šokiais, įvyks

Sekmadienyj, Gruod.-Dec. 28, 1941,

4553 So. Wood Street
Chicago, Illinois

Salė bus atidaryta 5:30 val. Vakariene ir programa 6:30 val., pasilinksminimas 8 val. - Kalbės miesto majoras p. Ed. Kelly ir kiti žymūs dalyviai. - Bus dainų. - Phil Palmer Orchestra.

Įžanga \$2.50. — Bilietus reikia rezervuoti parapijos raštinėje, 4557 South Wood Street. Tel. Yards 1810.

Į banketą kviečia klebonas kun. A. M. Linkus

NEŽIORINT KUR BONA — NAMUOSE — SVEČIUOSE —
AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR
APYLINKĖS LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS

RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir smagus
Vakarinis Lietuvių Programas
Amerikoje!

— DEŠIMTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

Skaitykite Katalikišką Spaudą